

Ikt: klik037923001...../2024

**A TISZAFÖLDVÁRI
HAJNÓCZY JÓZSEF GIMNÁZIUM, HUMÁN SZAKGIMNÁZIUM ÉS
KOLLÉGIUM**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Hatályba lépés: 2024. szeptember 1.

Készítette:

Tiszaföldvár, 2024. augusztus 31.

Vass Zoltán
igazgató

Jóváhagyás:

A Szolnoki Tankerületi Központ a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83.§ (2) bekezdés g, pontjában meghatározott jogkörében eljárva ellenőrizte a Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakgimnázium és Kollégium Pedagógiai Programját (továbbiakban: PP). Az ellenőrzés során megállapította, hogy a PP a hatályos jogszabályokban előírt formai és tartalmi követelményeknek megfelel, a szakmai alapdokumentumban foglaltakkal koherens, nem tartalmaz többletfeladatot és többletköltséget.

A Szolnoki Tankerületi Központ a Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakgimnázium és Kollégium Pedagógiai Programját jóváhagyja.

Dátum: Szolnok, 2024. augusztus 31.

.....
Rusvai Károly
tankerületi igazgató

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETŐ	3
1.1. AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE	3
1.2. AZ INTÉZMÉNY JELENLEGI MŰKÖDÉSE	4
1.3. AZ ISKOLAI MUNKA FELTÉTELEI	6
1.4. AZ ISKOLA KAPCSOLATAI	8
2. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA.....	9
2.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI	9
2.2. CÉLOK ÉS FELADATOK	9
2.3. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	12
3. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLETEK	14
3.1. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS	14
3.2. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS	15
3.3. KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT	17
3.4. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK HELYI RENDJE	17
4. A TEHETSÉGES TANULÓK EREDMÉNYEINEK ELISMERÉSÉNEK FORMÁI.....	20
5. AZ EGÉSZSÉGES ÉS KULTURÁLT ÉLETMÓDRA NEVELÉS	20
5.1. AZ EGYÉNI ÉLETVITEL KULTÚRÁJA	20
6. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	21
6.1. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	22
6.2. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK	23
6.3. AZ ANTIHUMÁNUS SZENVEDÉLYEK, DROGPREVENCIÓ	24
6.4. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSEL ÉS A KÖRNYEZETI NEVELÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ, TANÓRÁN KÍVÜLI SZAKMAI PROGRAMOK.....	25
6.5. A KÖRNYEZETI NEVELÉS ALAPELVEI, JÖVŐKÉP, HOSSZÚ TÁVÚ CÉLOK	26
6.6. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	27
7. HONVÉDELMI NEVELÉSI TERV	28
7.1. ALAPELVEK	28
7.2. A KÉPZÉS	29
7.3. A SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉS TÁMOGATÁSA	29
7.4. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS TÁMOGATÁSA	30
7.5. IFJÚSÁGVÉDELEM TÁMOGATÁSA.....	30
8. GYERMEK – ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM	31
8.1. AZ ISKOLA GYERMEKVÉDELMI FELADATA	31
8.2. A GYERMEK-ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI MUNKA KÖVETELMÉNYEI	32
8.3. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	32
9. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI	33
9.1. ÁLTALÁNOS SZAKMAI FELADATOK	33
9.2. OSZTÁLYFŐNÖKI FELADATOK	33
10. A SZÜLŐK, A TANULÓK A PEDAGÓGUSOK ÉS AZ ISKOLA KÜLSŐ PARTNEREI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI.....	34
10.1. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI A SZÜLŐKKEL	34
10.2. AZ ISKOLA ÉS A KOLLÉGIUM KAPCSOLATTARTÁSA.....	35
10.3. AZ INTÉZMÉNY EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁI ILMT (INTÉZMÉNYI LEMORZSOLÓDÁS MEGELŐZÉSÉT TÁMOGATÓ) PARTNEREIVEL.....	35
11. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA SZERVEZETI ÉS SZAKMAI KERETEI	35

11.1.	A TANÍTÁS-TANULÁS FOLYAMATÁBAN ALKALMAZOTT PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK	35
11.2.	A MODERN TECHNOLÓGIA HASZNÁLATA A TANÍTÁSI ÓRÁKON	36
12.	A TANÓRAI, A TANÓRÁN KÍVÜLI, A KÖTELEZŐ ÉS A VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK	37
12.1.	VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK	37
12.2.	ÉRETTSÉGIRE FELKÉSZÍTÉS	38
12.3.	A TANTÁRGYI TANTERVEK	39
13.	A TANULÓK FELVÉTELE, ÁTVÉTELE, A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI	40
13.1.	AZ ISKOLÁBA 9. ÉVFOLYAMRA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELE	40
13.2.	TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK	41
13.3.	A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI	41
13.4.	A JAVÍTÓ, OSZTÁLYOZÓ ÉS KÜLÖNBÖZETI VIZSGÁK FORMÁJA	42
14.	A TANULÓK ÉRTÉKELÉSÉNEK FORMÁI, ELVEI	44
14.1.	A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSE	44
14.2.	AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLATAI	45
14.3.	AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI BESZÁMOLTATÁSOK FORMÁI, RENDJE, KORLATAI, A TANULÓK TUDÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSÉBEN BETÖLTÖTT SZEREPE, SÚLYA	45
15.	TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE	48
16.	A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI, GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	48
17.	ÓRATERVEK	48
18.	A HELYI TANTERVBEN SZEREPLŐ TANTÁRGYAK CSOPORTBONTÁSI FELTÉTELEI, ÁLTALÁNOS ELVEK	68
19.	A HAJNÓCZY JÓZSEF GIMNÁZIUM, HUMÁN SZAKGIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM KOLLÉGIUMÁNAK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	70
19.1.	BEVEZETÉS	70
19.2.	HELYZETFELTÁRÁS ÉS ÉRTÉKELÉS	72
19.3.	ELVEK	75
19.4.	A PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE	77
19.5.	KÖVETELMÉNYRENDSZER	78
19.6.	A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE	78
19.7.	ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERÜNK A KOLLÉGIUMBAN	81
19.8.	A KOLLÉGIUMI MUNKA EREDMÉNYESSÉGE	82
19.9.	A KOLLÉGIUM TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK TERVE	82
19.10.	A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK MELLÉKLETEI	83
20.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	97
21.	MELLÉKLETEK	98

1. Bevezető

1.1. Az iskola rövid története

Intézményünket 1947-ben alapították azzal a céllal, hogy Tiszaöldvár és környéke gyermekeinek középiskolai beiskolázását és a Tiszazug kulturális felemelkedését elősegítse. Az iskola 1950-1965 között a volt járási főszolgabírói hivatal épületében működött. 1965-ben adták át az intézmény mostani épületét. Az eredeti épület a továbbiakban egészen 2020-ig az iskola kollégiumaként funkcionált.

Az 1947-ben létrehozott „gimnáziumi tanfolyam” évtizedek alatt sokrétű nevelési-oktatási feladatot eredményesen ellátó intézménnyé fejlődött. A '60-as évek második felétől néhány évig mezőgazdasági gépszerelő szakközépiskolai oktatás folyt az iskolában. 1972-től több mint 20 éven keresztül igen nagy sikerrel működött a középfokú óvónőképzés. Ezt elősegítő gyakorló óvodát és szaktantermet építettek az iskola épületéhez. Az óvónőképzés keretében több mint ezer óvónő végzett az iskolában. A '80-as évek végétől néhány évig szociális asszisztens képző és pedagógiai szakközépiskolai osztályok működtek az intézményben. A '90-es évek első felében az iskola korszerűsítette és megalapozta a ma is működő képzési szerkezetét. 1991-ben az intézmény pályázati úton bekapcsolódhatott a szakképzés megújítását célul tűző, „Emberi erőforrások fejlesztési program”-ba (világbanki program). Így indult meg 1993-ban a humán szakközépiskolai képzés.

Az intézmény szervezeti keretei között 1998-2004 között – az országban egyedülálló módon – pedagógiai szakszolgálat működött.

Az elmúlt fél évszázadban az iskola igyekezett eleget tenni a település és közvetlen környéke, sőt a megye oktatási igényeinek. Az itt tanító pedagógusok igen eredményesen készítették fel tanítványaikat mind a felsőfokú tanulmányokra, mind pedig a közvetlen munkába állásra.

Az iskola a kézilabda szakágban és a kórus-mozgalomban elért sikerei, a több mint öt évtizede működő Odorvári Kutatótábor és az Országos Középiskolai Rendészeti Csapatversenyen elért eredményei révén országosan ismertté vált. Ezt az ismertséget és elismertséget erősítették tanítványainknak az országos tanulmányi versenyeken elért jó helyezései is. Mindezek alapján – az előnytelen demográfiai helyzet ellenére – jók az iskola beiskolázási mutatói.

1.2. Az intézmény jelenlegi működése

1.2.1. Az iskola jelene

Az iskola képzési szerkezete a rendszerváltást követő években alapozódott meg. A képzési profilokon a társadalmi és a fenntartói elvárásoknak, a szakmai és pénzügyi követelményeknek megfelelően folyamatos módosításokat hajtottunk végre. A képzési szerkezetünk a közelmúltban is átalakult a jogszabályi változások miatt.

A gimnáziumi képzés 9-12. évfolyamon az alábbi formákban folyik az intézményben: az emelt szintű idegen nyelvi, a természettudományi, a digitális kultúra (informatikai), a közszolgálati pályákra (rendészeti, honvédelmi) előkészítő, valamint humán tanulmányi területeken.

Szakközépiskolai keretben 13-14. évfolyamon tanulnak a pedagógiai munkatárs (pedagógiai asszisztens szakirány) szakképző osztályainak tanulói.

Ez a képzési szerkezet továbbtanulási lehetőséget biztosít a tiszaföldvári és a környékbeli, sőt az azon, megyehatárainkon túli tanulóknak is. Megvan a lehetőségük a felsőfokú, ezen belül a szakirányú továbbtanulásra vagy a közvetlen munkába állásra. Az emelt szintű idegen nyelvi, az emelt óraszámú természettudományi, a digitális kultúra (informatikai), a közszolgálati és a humán gimnáziumi képzés általános és tartós társadalmi igényeket elégít ki.

Iskolánk érettségi utáni szakképzése korábban ráépült a humán szakközépiskolai, majd szakközépiskolai képzésre. Jelen formájában már nem kizárólag a humán, hanem gimnáziumunk más tanulmányi területein, illetve bármely középiskolában érettségit szerzett tanulók részére kínálja a pedagógiai asszisztens szakképzés megszerzésének lehetőségét, olyan ismeretekhez és készségekhez juttatva őket, amelyeket munkájukon túl családi életükben is fel tudnak használni, illetve pedagógiai szakirányú felsőoktatásba való belépésüket teszi megalapozottabbá, esélyesebbé.

Szakmai alapidokumentumunk tartalmazza a gyógypedagógiai asszisztens szakképzés szakirányát is, kellő számú jelentkező esetén e területen is ki tudjuk szolgálni az igényeket.

A vármegyei szintű, illetve azon túlnyúló beiskolázást és igen sok tanuló tanulási esélyeinek biztosítását szolgálja a lányok és fiúk elhelyezését egyaránt lehetővé tévő kollégiumi elhelyezés.

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka eredményességét jelzik a felsőoktatási felvételi, a nyelvvizsga- és a versenyeredményeink. Kiemelkedően jó felvételi eredményesség jellemző az emelt szintű idegen nyelvi gimnáziumi osztályokra. A tanulóink továbbtanulási esélyeit jelentősen növeli az a tényező, hogy közülük sokan szereznek nyelvvizsga bizonyítványt középiskolai tanulmányaik során.

Az iskolai diákéletet hagyományos rendezvényeinkkel tesszük színessé, tartalmassá és emlékezetessé: gólyaavató, szalagavató bál, diáknap, költészet napja alkalmából diákjaink szépirodalmi alkotásaiból megjelentetett Hajnóczy Antológia felolvasó délutánnal, ünnepi megemlékezések, honvédelmi nap, Témahetek, Fizika TOTÓ. Iskolánk hagyományosan résztvevője a Szigligeti Színház „Ádámok és Évák Ünnepe” diákszínjátész gálájának. A diákélet tartalmassá tételéhez jelentősen hozzájárul az iskolában működő Diákönkormányzat. Az iskolát és diákjainkat 1994 óta a Hajnóczy József Gimnázium és Szakközépiskola Diákjaiért Alapítvány is segíti.

Tanulóink zöme kistelepülésekről érkezik, családjuk átlagos szociokulturális mutatói alacsony szintűek. Az intézménynek a jövőben is fontos feladata lesz hozzájárulni a térség iskolázottsági elmaradottságának felszámolásához.

1.2.2. Az iskola működésének jogszabályi háttere

- 2011 évi CXC, törvény a nemzeti köznevelésről
- 2023. évi LII. Törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. Rendelet
- 401/2023. (VIII.30.) Korm. Rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. Törvény végrehajtásáról
- 229/2012. (VIII.28) Korm. Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 277/1997. (XII.22.) Korm. Rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 26/1997. (IX.3) NM rendelet az iskolaegészségügyi ellátásról
- 100/1997. (VI.13) Korm. Rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- Szolnoki Tankerületi Központ Intézményfejlesztési terve (2023-2028)
- Szolnoki Tankerületi Központ Tankerületi Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve (TEIT)
- A Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakgimnázium és Kollégium szakmai alapdokumentuma
- A Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakgimnázium és Kollégium Szervezeti és működési szabályzata
- A Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakgimnázium és Kollégium házirendje

1.3. Az iskolai munka feltételei

1.3.1. Személyi feltételek

Az iskola szakmai munkáját 33 fő pedagógus, 3 fő NOKS dolgozó végzi. A kollégiumi nevelést 1 fő csoportvezető főállásban, továbbá szükség szerinti létszámú pedagógusunk gimnáziumi neveléssel-oktatással eltöltött óraszámát felett látja el. Az oktató-nevelő feladatok, speciális szakmai tantárgyak, fejlesztő tevékenység ellátására szükség szerint óraadókat is alkalmazunk. A szakképzésben külső intézmények – óvodák, általános iskolák – munkatársai a gyakorlati oktatást segítik megbízási szerződéses alkalmazásban.

A pedagógusok létszáma a tanulólétszám, az intézmény feladatrendszere alakulásának megfelelően stabilizált. A nevelőtestület szakmailag jól képzett pedagógusokból áll. Intézményünkben valamennyi szaktanár szakképzettsége megfelelő. Szakvizsgázott pedagógusok száma 18. Négy pedagógus rendelkezik mesterpedagógus fokozattal. A tantestület számát, összetételét tekintve alkalmas a Szakmai alapkézikönyvben (Alapító okiratban) és a Pedagógiai programban megfogalmazott feladatok ellátására.

A jelenlegi tantestület koncepcionális munkaerő-fejlesztéssel, továbbképzéssel meg tud felelni a várható köznevelési, közoktatási igényeknek.

Az ügyviteli, gazdasági és technikai dolgozók létszáma megfelelő a szakmai munka feltételeinek biztosításához.

1.3.2. Szervezeti felépítés

A szervezet felépítését, a döntési mechanizmust az **SZMSZ** rögzíti.

A funkcionális felépítésből adódóan egy pedagógus a feladat jellegétől függően több vezetőtől is kaphat utasítást.

A **döntési szintek** a jogszabályi előírásoknak megfelelőek.

igazgató: munkáltatói feladatok, kollégiumi vezető tanügy-igazgatás, költségvetés, tantárgyfelosztás, külső kapcsolatok, PR

igazgató-helyettesek: az egyik helyettes *általános helyettes* - tantárgyfelosztás, órarend; a *szakmai munkát támogató helyettes* a szakképzési intézményegység vezetői feladatokat is ellátja – a munkatervi feladatok végrehajtása, részterületek: költségvetés, szervezés mindkettőjük feladata.

munkaközösségek: tantárgyfelosztás, versenyek, tankönyvek, egységes követelményrendszer, szaktárgyi fejlesztés

nevelőtestület: tervezés, munkaterv, SZMSZ, házirend, szakmai fejlesztés, fegyelmi ügyek

tanulói közösség: saját ügyeik, DÖK, diáknap, érdekvédelem

1.3.3. Tárgyi feltételek

Az intézményben a nevelő-oktató munka két épületben folyik: az iskola épületében és a kollégiumban.

A Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakgimnázium és Kollégium épülete Tiszaföldváron (irányítószám 5430) a Kossuth Lajos út 122. alatt található, fenntartója a Szolnoki Tankerületi Központ.

Az iskola épületében 15 tanterem, 3 idegen nyelvi, 3 természettudományos, 2 számítástechnikai, 2 művészeti, 2 testnevelést szolgáló terem áll rendelkezésünkre, melyet nagy sportudvar tesz teljessé.

Az iskolai könyvtár dokumentum-állománya nagy. A szépirodalmi alkotások, lexikonok mellett számos tankönyv is gyarapítja a könyvtár állományát. Ugyancsak a könyvtárban számos CD és DVD is található. A könyvtár állománya évente gyarapodik, amelynek nagyobb hányadát az ingyenes és tartós könyvek beszerzése alkotja.

Az intézmény megfelelő szinten rendelkezik az oktatáshoz szükséges eszközökkel és felszerelésekkel, beleértve az audiovizuális, infokommunikációs technológiai eszközökkel való ellátottságot is. Minden tantermünkben interaktív táblák és nagyképernyős megjelenítők, szaktantermekben tanulói notebookok segítik a tanítás-tanulás folyamatát, nyújtanak támogatást a tananyag elsajátításában, jól működik a szélessávú internet hálózat elérését biztosító wifi-rendszer.

A gimnázium épülete komplex energetikai rekonstrukció nyomán, teljes elektromos hálózatot, valamennyi vizesblokkot érintő korszerűsítés, felújítás során, jelentősen megújult a közelmúltban; esztétikus, komfortos, higiénikus, otthonos iskolánk belső tere, szépen gondozott arborétum hangulatú udvarunk.

A volt kollégium, a volt járási főszolgabírói hivatal épülete helyett iskolánk kollégiumi alapfeladatot ellátó új telephelye 2020. szeptember 1-jétől: Martfű, Gesztenye sor 15., a Szolnoki SZC Damjanich János Szakképző Iskola és Kollégium kollégiuma. Tanulóink itt méltó, a XXI. századnak megfelelő, magas komfortfokozatú, minden igényt kielégítő elhelyezést nyernek. A kollégiumunk pedagógiai programja ennek a dokumentumnak külön fejezetét képezi.

Tantárgyi taneszközeinket, iskolabútorainkat, kollégiumi bútorzatunkat az elmúlt tanévekben jelentősen bővíthettük, folyamatosan bővítjük, cseréljük. A pedagógusok digitális kompetencia-fejlesztésére irányuló pályázatnak köszönhetően, a hozzá tartozó szakmai képzés elvégzésével minden pedagógusunk notebook eszközzel rendelkezik.

1.4. Az iskola kapcsolatai

A pedagógusok a **szülőkkel** elsősorban a rendszeres szülői értekezleteken (évente kétszer), az ellenőrző könyv, a KRÉTA, telefon- illetve személyes beszélgetések útján tartanak kapcsolatot. A szülőkkel való folyamatos és hatékony kapcsolattartáshoz felhasználjuk az online lehetőségeket is (messenger csoport, e-mail). A kilencedikes tanulók és szüleik a beíratáskor tartott közös szülői értekezleten részletes tájékoztatást kapnak az iskola életéről.

A leendő kilencedik évfolyamos diákoknak és szüleiknek nyílt nap keretében van módjuk az ismerkedésre. A tanároknak előre kijelölt fogadóórája nincs, előzetes egyeztetés után találkoznak az érdeklődő szülőkkel.

2005-től tevékenykedik iskolánkban a szülői választmány, melynek tagjai tájékoztatást kapnak az iskola életéről, az intézmény hivatalos dokumentumairól (Pedagógiai Program, Házirend, Szervezeti és Működési Szabályzat) a jogszabályban előírt esetekben a kötelező vélemény egyeztetés megtörténik.

A **szakmai és intézményi működés** tartalmi kérdéseiben rendszeres kapcsolatot tartunk a Szolnoki Pedagógiai és Oktatási Központtal, valamint az intézmény a szakmai munka fejlesztése érdekében kapcsolatot tart egyéb intézményekkel és főhatóságokkal: Belügyminisztérium Oktatási Államtitkárság, Klebelsberg Központ, Oktatási Hivatal, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal, a rendészeti képzést felügyelő Országos Rendőr-főkapitányság, Jász- Nagykun-Szolnok Vármegyei Rendőr-főkapitányság, Kunszentmárton Rendőrkapitányság, Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal; a Honvéd Kadét Programot irányító Honvédelmi Minisztérium, Magyar Honvédség Krause Lajos 3. Területvédelmi Ezred, környező, a beiskolázási körzethez tartozó általános iskolák, Tiszaöldvár Város Önkormányzata, a Tiszaöldvár város fenntartásában működő köznevelési és közművelődési intézmények, a Köznevelés Iskolai Közösségi Szolgálat partnerintézmények. Iskolánk fenntartója a Szolnoki Tankerületi Központ. A kapcsolattartás területei: információk átadása, adatszolgáltatás, egyeztetés gazdasági, pénzügyi, pályázati és szakmai kérdésekben.

2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Nevelőtestületünk pedagógiai hitvallásának Németh László gyönyörű gondolatát választotta:

“A pedagógusi hit, mely inkább természet, mint nézet dolga, kettőt tétel fel: hogy az emberek (az eddiginél különbé) nevelhetők, s hogy (az eddiginél többre) taníthatók.”

(Németh László)

Pedagógiai alapelvünk, hogy nevelési céljaink meghatározásakor és a napi pedagógiai gyakorlatunkban egyformán figyelemmel legyünk a jelen – jövő által is meghatározott – feladataira, a hagyományokra és az értékekre, valamint a tanulók eltérő fejlődési ütemére.

Nevelőmunkánkban **alaptertékeknek** tekintjük a következőket:

- gyermekközpontúság,
- nyitottság, korszerűség,
- klasszikus értékek közvetítése (a műveltség és az erkölcs területén),
- képességek szerinti fejlesztés (a szervezeti lehetőségeken belül),
- a kulcskompetenciák bővítése,
- kulturált és tudatosan szervezett életvitel,
- szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítása,
- harmonikus személyiségfejlesztés,
- hagyományőrzés- és teremtés.

2.2. Célok és feladatok

Hitvallásunk szerint legfontosabb pedagógiai célunknak tartjuk, hogy tanulóink olyan autonóm és érett személyiséggé váljanak, akik felelősséget éreznek önmagukért és embertársaikért, képesek megtalálni helyüket a társadalomban. Ennek érdekében feladatunk, hogy segítsük őket azon képességeik, személyiségjegyeik, emberi tulajdonságaik felismerésében, fejlesztésében, amelyek életvitelükhöz, társadalmi beilleszkedésükhöz, megfelelő életpályára kerülésükhöz elengedhetetlenek. Segítsük elsajátítani az ismereteket, amelyek képessé teszik őket a továbbtanulásra, az emberi kultúra kiemelkedő eredményeinek megismerésére és tudatos felhasználására.

Intézményünk nyitott: minden tanuló értékes, a pedagógiai gyakorlatunk tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése a meghatározó. Az iskolafejlesztést úgy hajtjuk végre, hogy nem csak a gyermekek, hanem a munkatársak és a szülők/gondviselők érdekeit és véleményét is figyelembe vesszük. Valljuk, segítenünk kell diákjainkat abban, hogy testileg, lelkileg harmonikus személyiséggé váljanak, képesek legyenek a konstruktív társadalmi magatartásra és olyan korszerű általános és szakmai műveltséget szerezzenek, melynek birtokában képesek lesznek megfelelő közép- vagy felsőfokú szakmai továbbtanulásra.

Fontosnak tartjuk, hogy emberi kapcsolataikban sajátítsák el és tartsák be a társadalmilag elfogadott együttélési és viselkedési normákat, törekedjenek mások megértésére, a másság elfogadására, egymás jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartására és konfliktusaik békés eszközökkel való rendezésére.

Legyenek fogékonyak a tartalmas és tartós emberi kapcsolatok kialakítására, tiszteljék a család intézményét és a barátságot. Alakuljon ki a személyes felelősségtudat, a lelkiismeretesség, a másokról való gondoskodás igénye.

A társadalmi magatartásukra legyen jellemző a problémaérzékenység, az önálló, a logikus és rugalmas gondolkodás, a jó ítélőképesség és a felelősségteljes döntés igénye.

Diákjainkat a haza szeretetére, elődeink és kortársaink munkájának megbecsülésére, magatartásuk követésére, más népek kultúrája iránti nyitottságra, a jó „hajnóczys” hagyományok ápolására neveljük.

Kívánatos, hogy az **értelmi nevelés** hatására alakuljon ki az érdeklődés, és váljon tartóssá a tudásvágy, hogy tanítványaink megismerjék, megértsék világunkat, természeti és társadalmi környezetünket, benne önmagukat.

Sajátítsák el a személyiségüknek megfelelő ismeretszerzési eljárásokat, alakuljon ki bennük a tanuláshoz, önműveléshez szükséges motiváció; tudjanak anyanyelvükön világosan, célszerűen, lényegre törően beszélni, érvelni, vitatkozni; legyenek képesek az informatika eszközeivel információt közvetíteni, és tudatosan válogatni a média nyújtotta információ-áradatból; Ismerjék és alkalmazzák a problémamegoldó gondolkodás alapelveit;

A **testi nevelés** és az egészséges életmód kialakítása során sajátítsák el a harmonikus mozgáskultúra elemeit, a testmozgás igénye épüljön be a mindennapi életükbe. Ismerjék fel és tudják, hogy az egészséges életmód alapja a testi-lelki higiéné. Tudják, hogy az egészség alapvető emberi érték, és annak megóvása kötelesség.

Az **esztétikai nevelés** eredményeként legyenek fogékonyak a művészetek iránt, tudjanak különbséget tenni az értékes és értéktelen alkotások között, fejlesszék ízlésüket, törekedjenek önálló véleményalkotásra, az esztétikai igényesség váljon jellemzővé magatartásukban, beszédükben, mozgásukban.

Az **érzelmi neveléssel** alakítsuk ki tanulóink érzelmi biztonságát, a rendet az életmódban, a környezetben, a mindennapi tevékenységekben és önmagukban, az empátia és a tolerancia képességét, a szociális képességek terén a verbális és nonverbális kommunikáció helyes alkalmazását, a másik ember érzéseinek, motívumainak megfelelő észlelését, a hon- és népismeretet, az európai azonosságtudatot.

Diákjainkkal szembeni elvárások:

Az iskola minden tanulója sajátítsa el legalább minimum szinten a helyi tantervben szereplő tantárgyak követelményrendszerét, annak a pedagógiai programban és a helyi tantervben megjelölt pontokon és módon tegyen eleget.

Ismereteik nyújtsanak elégséges alapot ahhoz, hogy a XXI. század gyors változásaihoz alkalmazkodni tudjanak, ismerjék fel a változások irányait, és vonják le a számukra fontos konzekvenciákat.

Legyenek tisztában azzal, hogy az iskolában szerzett műveltségük csak alap, amelyre önállóan, további folyamatos ismeretszerzéssel építhetik fel a szükséges szakmai tudásanyagot.

Az iskolai életben segítsék a nevelő-oktató munka céljainak megvalósulását teljesítményükkel, magatartásukkal, jó szándékukkal.

Törekedjenek arra, hogy harmonikus, derűs, az érdekeiket demokratikusan képviselő iskolaközösség aktív részeseivé váljanak.

Ápolják és alakítsák a „hajnóczys” diákhagyományokat.

Igazodjanak el az őket körülvevő társadalomban, annak működési mechanizmusában, folyamataiban; tudják, hogy mint állampolgárok ennek részesei, megélői, megítélői és alakítói is.

2.2.1. A tanulmányi területek speciális céljai

Emelt szintű idegen nyelvi (angol/német) képzés

A képzés célja:

- felkészítés az érettségire és a felsőfokú továbbtanulásra,
- az anyanyelv igényes használata mellett az idegen nyelveken (angol és német) történő szóbeli és írásbeli kommunikációs készségek fejlesztése.

Emelt óraszámú digitális kultúra képzés

A képzés célja:

- a munkába állás és a szakirányú továbbtanulás elősegítése
- az emelt szintű digitális kultúra érettségire/felvételre való felkészítés

Emelt óraszámú természettudományos képzés

A képzés célja:

- a szakirányú továbbtanulás elősegítése
- az emelt szintű érettségire és felsőoktatási felvételre való felkészítés matematikából és természettudományos tárgyakból.

Emelt óraszámú természettudomány-sport képzés (kifutó)

A képzés célja:

- a szakirányú továbbtanulás elősegítése, az emelt szintű érettségire és felsőoktatási felvételi való felkészítés természettudományos tantárgyakból
- versenysport támogatása, versenyeztetése, tehetséges sportolók felkarolása, a külső egyesületekben sportoló tanulók számára lehetővé téve a tankötelezettség teljesítését, maximálisan támogatva a sportolói életformát.

Közzolgálati pályára előkészítő képzés

A képzés célja:

- a rendvédelmi, a honvédelmi/katonai és a közigazgatási szakirányú továbbtanulás elősegítése,
- a pályaismeret bővítése,
- a pályaalakmasságra történő mentális és fizikai felkészítés,
- belügyi rendészeti ismeretek vagy honvédelmi alapismeretek közép és emelt szintű érettségire való felkészítés.
- Honvéd Kadét Program

Humán gimnáziumi képzés

A képzés célja

- a humán szakterülethez tartozó – elsősorban pedagógiai, pszichológiai, társadalmi és kommunikációs – alapismeretek átadása,
- a szakirányú továbbtanulás elősegítése, felkészítés a humán szolgáltatásokkal kapcsolatos életpályára.

Humán szakgimnáziumi képzés

A képzés célja

- a humán szakterülethez tartozó pedagógiai munkatársi – pedagógiai asszisztensi, gyógypedagógiai asszisztensi szakirányú – szakmai ismeretek átadása
- felkészítés a szakképzettségnek megfelelő munkakör betöltésére, szakirányú felsőfokú továbbtanulásra és a humán pályákra.

2.3. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A nevelés eszközei, eljárásai valamint a nevelés módszerei, a nevelési folyamat egymással összefüggő, egymást feltételező fontos elemi tényezők. A nevelési módszerek elválaszthatatlanok a nevelés céljától.

A módszerek kiválasztásában a nevelési célokra és feladatokra túl igazodni kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez; a pedagógusok személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez, vezetői stílusához; a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához.

A nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek illetve módszerkombinációk.

A felvilágosítás, a tudatosítás módszerei: meggyőzés; minta, példa, példakép állítás, példakövetés; bírálat, önbírálat; beszélgetés; felvilágosítás; tudatosítás; előadás; vita; beszámoló.

A tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, gyakorlás, játékos módszerek.

2.3.1. A magatartásra ható módszerek

a) Ösztönző módszerek:

A *dicséret* iskolánkban használatos módjai:

- *szóbeli dicséret* nyilvános formái: tanórán, osztályfőnöki órán, osztályközösség előtt; iskolai összejöveteleken (tanévzáró ünnepély, ballagás);
- *írásbeli dicséret* formái: szaktanári dicséret, osztályfőnöki, igazgatói dicséret (ellenőrző, osztálynapló KRÉTA).

A *jutalmazás* iskolánkban használatos formái:

- oklevél,
- jutalom (könyv, könyvutalvány, ajándékutalvány, a Hajnóczy Kiváló Tanulója Emlékplakett, „Az év sportolója a Hajnóczy József Gimnáziumban díj” (Magyar Zoltán volt hajnóczys diák kupa és sportcipő felajánlása), „Jó tanuló, jó sportoló díj” (Tóth Máté volt hajnóczys diák G&T sportcipő felajánlása), sportfelszerelés, stb.).

- Jutalmazzuk a hosszabb ideig tanúsított példamutató magatartást; a szorgalmas, folyamatos odaadó közösségi munkát; a rendkívüli tevékenységeket (iskolai, városi megyei, országos verseny-eredmények, hiányzás nélküli tanév).

b) Kényszerítő módszerek:

- szóbeli, figyelmeztetés (szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói);
- szaktanári figyelmeztetés, megrovás (írásban)
- osztályfőnöki figyelmeztetés, megrovás (írásban);
- igazgatói figyelmeztetés, megrovás (írásban);
- fegyelmi eljárás során kiszabható büntetések (hatályos jogszabályok szerint).

c) A gátlást kiváltó módszerek:

- felügyelet,
- ellenőrzés,
- elmarasztalás.

3. Kiemelt nevelési területek

3.1. Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink a kerettantervben, az érettségi és szakmai vizsgakövetelményekben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink a különböző szintű adottságaikkal, az eltérő mértékű fejlődésükkel, az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeret-közvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti cselekvési motívumainak, képességeinek a kialakítására, fejlesztésére.

Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó tudás alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel. Az azonos életkoron belül még további differenciálást tesznek szükségessé az iskola képzési célja és képzési szintjei.

A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók műveltségét; világszemléletük, világképük formálódását, társas kapcsolatát, eligazodásukat saját testükön, lelki világukban, tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

Nevelési programunk összeállításánál az alábbi feladatoknak adtunk prioritást:

Az iskola pedagógiai programja, nevelési, tanítási-tanulási folyamata

- adjon teret a sokoldalú tanulásnak, iskolai életnek, munkának, játéknak;
- fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, eddze akaratukat;
- járuljon hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, belsővé válásához.

Ezen célkitűzések alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

Az értelem kiművelése területén elvégzendő feladatok

Tanulási motívumok fejlesztése magába foglalja a felfedezési és alkotásvágy felkeltését, a tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatását, tanulási teljesítményvágy optimalizálását, a hatékony, önálló tanulás kialakítását.

Kognitív képességek fejlesztése során törekedni kell a megismerési vágy felkeltésére, a problémamegoldó gondolkodás kialakítására, az öntudatos fogyasztói magatartással kapcsolatos ismeretek kialakítására, a kommunikációs képességek kibontakoztatására.

Az emberi kapcsolatrendszer fejlesztése

Elsődleges feladatnak tekintjük a szociális kompetencia fejlesztését, amelyben törekedni kell a szociális és állampolgári kompetenciák kialakítására, a pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítésére, a segítő együttműködés változatos formáinak alkalmazására.

Az egyéni szociális értékrend fejlesztésekor a viselkedési normák és meggyőződések kifejllesztése, a szociális érdekérvényesítés elsajátítása a cél.

3.2. A közösségfejlesztés

Az iskolai közösségfejlesztés célja olyan közösségek megteremtése az iskolában, melyek tagjaikat minél eredményesebb tanulásra, egyéni képességeik, személyiségük a lehető legteljesebb kibontakoztatására serkentik, a társadalom szempontjából megfelelő értékrendet közvetítenek és elősegítik a tanulók társadalmi beilleszkedését.

Tanulói közösségekkel az iskola különböző szintjein találkozhatunk:

- az iskola, az egyes évfolyamok, az egyes iskolatípusok, az egyes osztályok tanulói;
- osztályon belüli tanulócsoportok;
- érettségi vizsgára felkészítő csoportok;
- szabadidős és sportközösségek;
- a tanulói önkormányzat osztály és iskolai szinten stb.

A **kortárs csoport** lehetőséget ad az én-érvényesítésre, biztosítja a valakihez tartozás érzését, emocionális biztonságot nyújt. Ha a diákok kötődnek az egyes iskolai közösségekben, az lehetővé teszi az azokon keresztül közvetett módon megvalósuló oktatás és nevelés hatásának erősödését. Ezért is alapvető feladat a közösségben, illetve a közösség által történő nevelés megszervezése és irányítása.

A tanuló fejlődésének meghatározó tényezője az **osztályközösség**, hiszen ideje nagy részét itt tölti. Meghatározó annak légköre, szellemisége, hatása a tanulók egymás között kialakuló kapcsolatrendszerére, viselkedési formáira. Ezért különösen nagy jelentősége van az osztályközösségben az érték- és szemléletformálásnak.

Az osztályközösség feladata:

- a tanulók pozitív irányú befolyásolása,
- az egyéni értékek felismerése,
- egymás tiszteletben tartása,
- a másság elfogadása, a tolerancia,
- társaik segítése, támogatása problémáik megoldásában.

Az osztályközösség formálásában, alakításában meghatározó szerepe van az osztályfőnöknek. Különösen fontos a szerepe van a problémák felismerésében, a család bevonása a tanuló támogatásába, a tanulók közötti konfliktusok felismerésében és megoldásában, a tanulók közötti együttműködés kialakulásában és az osztályban kialakuló csoportközi viszonyok befolyásolásban.

A közösségi élet kialakulása, a tanulóknak a közösségbe beilleszkedése nem valósítható meg kizárólagosan a tanórai foglalkozások keretében. Szükséges olyan együttlétek kialakítása,

amely mentes a tanórák kötöttségétől, az ismeretek számonkérésének feszültségétől. Ilyen közösségfejlesztésre alkalmas tanórán kívüli lehetőségek:

- tanulmányi és kulturális versenyek,
- diáknapok,
- kulturális és sportrendezvények,
- irodalmi és ismeretterjesztő előadások
- ünnepélyek, megemlékezések,
- hagyományápolás, múzeumi órák
- tanulmányi kirándulások,
- DÖK munka: iskolagyűlések, tanulói ügyelet
- színházlátogatás,
- könyvtári foglalkozás.

Az iskola a tanulóközösség kialakítása, fejlesztése során a szülők közösségével együttműködve végzi nevelő-oktató munkáját. A szülő kötelessége, hogy elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az iskola rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását.

3.2.1. Az iskolai közösségfejlesztés feladatai

Cél olyan közösségek kialakítása, fejlesztése, melyekben a tanulók elsajátíthatják és gyakorolhatják a konstruktív társadalmi magatartás értékeit és normáit, az interperszonális kapcsolatokhoz szükséges képességeket és technikákat, a nyitott, elfogadó és segítőkész magatartást a mássággal, valamint a beteg és a fogyatékos embertársaikkal kapcsolatban.

Olyan légkört kell teremteni, ahol a tanulók büszkék az iskolai közösséghez tartozásukra, ápolják az iskola hagyományait. Kialakítani és erősíteni a tanulóknál a magyarságtudatot és a hazaszeretet érzését. Fejleszteni kell a tanulók nyitott, elfogadó, toleráns viszonyát a közös európai és az egyetemes emberi értékekhez.

3.2.2. A nevelőtestület tagjainak együttműködésével kapcsolatos feladatok

A nevelőtestületen belül kiemelt figyelmet fordítunk a belső partnerség kialakítására és az egymástól tanulás, a tudásmegosztás erősítésére. Feladatunk a partneri, szakmai együttműködések, valamint az ezeket támogató gyakorlatok feltárása és rögzítése. Tanévenként több alkalommal nevelőtestületi, alkalmazotti közösségi napot szervezünk intézményünk belső kohéziójának fejlesztésére.

3.3. Közösségi szolgálat

A közösségfejlesztés egyik fontos területe a közösségi szolgálat elvégzése. Ezen tevékenységen keresztül a tanuló megtapasztalhatja, hogy egy nagyobb közösség tagja is, amelynek minden tagjának felelősséget kell vállalnia a másikért.

Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását a 2011. évi CXC. a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. § követeli meg. A közösségi szolgálat szabályozását a 2. számú melléklet tartalmazza.

3.4. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje

3.4.1. Beilleszkedési magatartási nehézségekkel összefüggő tevékenység

Cél a beilleszkedési, magatartási problémák megelőzése, megszüntetése.

A beilleszkedési, magatartási problémák hátterében az érzelmi, akarati funkciók sérülése áll, melynek lehetséges okai:

- sérült személyiségfejlődés;
- idegrendszeret károsító ártalmak;
- szociális fejlődés zavara – a kapcsolatteremtés, alkalmazkodás problémái; az érzelmi egyensúly felbomlása; önértékelési zavarok; az agresszió szocializálatlan levezetése;
- környezeti hatások – sérült szülő-gyermek kapcsolat; konfliktusok tanárokkal, diáktársakkal.

A prevencióban és az esetkezelésben részt vesznek az osztályfőnökök, kollégiumi nevelőtanárok, pszichológus, pszichiáter, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, szociális segítő szakember és a szülők.

A nevelőtestület számára alapvető feladat, hogy a tanulók beilleszkedési, magatartási problémáit észrevegye, és annak pedagógiai megoldásában érdekelt legyen.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését segítő pedagógiai tevékenység során fel kell tárni a probléma okait, meg kell állapítani az esetkezelés módját. Ez történhet egyéni beszélgetés, tanácsadás, rehabilitációs foglalkozás, családlátogatások alkalmazásával.

3.4.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Célja a tanulási nehézségek enyhítése. A képességeiktől elmaradó teljesítmény hátterében személyiségzavarok is meghúzódhatnak. A tanulási nehézség a beilleszkedési, magatartási zavarral küzdő tanulónál másodlagos tünetként jelenik meg.

Lehetséges okok lehetnek: a nem megfelelő szülő-gyermek kapcsolat, a család rossz szociális helyzete, konfliktusok a szaktanárral, önértékelési zavar (a tanuló túlértékeli a különbséget a teljesítményei és céljai között), helytelen tanulási szokások, módszerek, figyelem-összpontosítási nehézségek, motiválatlanság, kommunikációs problémák, hátrányos helyzet. A tevékenységben részt vesz az osztályfőnök, a kollégiumi nevelőtanár, a szaktanár, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, mentortanár.

A tanulási nehézségek enyhítését segítő tevékenységek lehetnek

- felzárkóztatás, korrepetálás,
- rehabilitációs foglalkozás,
- fejlesztő foglalkozás,
- mentor-rendszer (osztálytárs, évfolyamtárs, felsőbb éves tanuló segítő, irányító, ellenőrző tevékenységének igénybevétele),
- a tanulás tanítása (tanulás-módszertani stúdium),
- csoportfoglalkozás,
- olyan lehetőségek (pl. szakkörök, foglalkozások) szervezése, amelyekben a tanulók sikerélményhez juthatnak.

3.4.3. *A lemorzsolódás megelőzését szolgáló tevékenység*

Intézményünk az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 azonosítószámú, „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” című kiemelt projekt résztvevőjeként az Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató komplex intézményfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységeket folytatja a fenntartási időszakban.

3.4.4. *Sajátos nevelési igényű tanulókkal összefüggő tevékenység*

Célja, a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján az integráltan oktatható sajátos nevelési igényű tanulók segítése, képesség-kibontakoztató felkészítése. A speciális foglalkozások színterei a rehabilitációs foglalkozások.

Foglalkoznunk kell a beszéd fogyatékos, súlyos vagy akadályozott beszédfejlődés a beszédritmus zavaros (hadarás, dadogás) diszlexiás, diszgráfiás tanulókkal. A pedagógiai tevékenységben logopédus, gyógypedagógus, pszichológus, osztályfőnökök, szaktanárok segítenek.

Az autista (autizmus spektrumzavar), a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének zavarával, rendellenességével küzdő, a pszichés fejlődés zavara miatt tartósan és súlyosan akadályozott és a részképesség-zavarokkal küzdő (diszlexiás diszgráfiás, diszkalkuliás) tanulókkal, gyógypedagógus, pszichológus foglalkozik.

3.4.5. *A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység*

„...Az elitnevelés és tömegnevelés egymástól el nem választható szerves egység kell hogy legyen, csak akkor értékes az eredmény, ha megvan a kettő egyensúlya.”

(Kodály Zoltán)

Célunk az, hogy az iskola tegye lehetővé a tanulók képességeinek legmagasabb szintű kibontakoztatását. A tehetség korai felismerése és speciális képzése a kibontakozás és az akadálytalan fejlődés legfontosabb feltétele.

Biztosítjuk az intézmény szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, kiemelten: a fakultáció, a szervezet kulturális/ szabadidős és szülői programok, könyvtár/ informatikai eszközök használata esetében. Elősegítjük és a tanulók körében szorgalmazzuk, hogy ismerjék meg és éljenek azokkal a kulturális és technikai lehetőségekkel, amelyeket intézményünk biztosítani tud. A tanév elején tájékoztatjuk a szülőket, diákokat az iskola által biztosított művelődési, sportolási, önfejlesztési illetve szervezett kulturális programok lehetőségeiről és feltételeiről.

Az iskolai tehetséggondozásban a következő tehetségtípusokkal számolunk:

- *Tudományos tehetség:* természet- vagy társadalomtudományi ismeretanyag elsajátításában, művelésében kiemelkedő tanuló.
- *Pszichomotoros tehetség:* a sport, illetve a mozgásművészetek terén kiemelkedő tanuló.
- *Művészi tehetség:* a képző- és zeneművészet és irodalom terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanuló.
- *Vezetői tehetség:* különböző csoportok, közösségek feladatorientált irányításában kiemelkedő tanuló.

Megkülönböztetjük az általánosan, illetve a specifikusan tehetségesek fogalmát.

- *Általánosan tehetséges tanuló* fogalmán azokat fiatalokat értjük, akiket a természet magas intellektuális kapacitással ruházott fel, és akiknek veleszületett adottsága van a magas intellektus megszerzésére, illetve magas iskolai teljesítményre.
- *Specifikusan tehetséges tanulókon* azokat értjük, akiknek meghatározott területeken vannak kiemelkedő képességeik.

A tehetséges tanulók oktatásában a különbség az oktatás ütemében, mélységében és stratégiájában van. Ennek megfelelően alkalmazhatóak a következők:

- *Gyorsítás:* A tanulás időtartamának hozzáigazítása a tehetséges tanulók képességeihez, előrehozott vizsga, osztályozó vizsga, nyelvvizsga, felmentés tanórai részvétel alól, érdeklődés szerinti tárgy felvétele.
- *Dúsítás:* Az ismeretanyag gazdagítása, mélyítése, differenciált foglalkoztatás, csoportbontás, az elsajátított ismeretanyag mélységének növelése, szakirodalom feldolgozása.
- *Speciális stratégiák:* A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, a tanulók képesség szerinti terhelése, a tanár attitűdje (hitelesség, elfogadás, empátia), a megfelelő tanári- diák kapcsolat.

A tehetséggondozás módszertanában fontosak:

- Színes tevékenységrendszer biztosítása az iskolában (profilok, választható foglalkozások, stb.).
- Eredményes tanulási technikák elsajátítása. A verbális kommunikáció fejlesztése.
- Speciális intenzív csoportok alakítása differenciált foglalkoztatás céljából.
- A tananyag differenciálása, a kiemelkedő képességűek részére.

A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítik

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- az emelt szintű érettségire való felkészítés,
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása (l. óratervek),
- a tehetséggondozó foglalkozások, a szakkörök, a sportkörök
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális),
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- a könyvtár, egyéb létesítményeink, eszközeink egyéni vagy csoportos használata.

A pályaorientációs tevékenységünk a tehetséggondozáson belül:

„A pályorientáció megerősítése a köznevelési intézményrendszerben, különös tekintettel a matematikai, természettudományos, informatikai és műszaki pályák választásának népszerűsítésére és ahhoz kapcsolódó kompetenciák fejlesztése az EFOP-3.2.5-17-2017-00038 azonosítószámú, „Mi a pálya” – Pályorientáció a Szolnoki Tankerületi Központban pályázat tartalmi elemeinek fenntartása segítségével.”

A pályázathoz kapcsolódóan, annak nyomán és az ott szerzett tapasztalatokat felhasználva iskolánkban az alábbi tevékenységeket végezzük:

- a természettudományos kompetenciák fejlesztése és a műszaki pályák iránti érdeklődés felkeltése érdekében matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz, informatika tantárgyakból fakultáció választást elősegítő foglalkozás szervezése,
- pályorientációs nap szervezése - felsőoktatási intézmények és a Szolnoki Szakképzési Centrum bevonásával,
- a 11. évfolyamos, illetve a végzős tanulók részvétele az Educatio Szakkiállításon.

4. A tehetséges tanulók eredményeinek elismerésének formái

„A Hajnóczy József Gimnázium és Szakgimnázium Diákjaiért” alapítvány lehetőség szerint segíti és elismeri a tehetséges tanulókat, ösztöndíjrendszert működtethet, pályázatokat ír ki kutatómunkára, egy-egy téma vizsgálatára, tanulmányút támogatására.

Az iskolánk volt diákjai – Magyar Zoltán, illetve Tóth Máté - által alapított „Az év sportolója a Hajnóczy József Gimnáziumban díj”, illetve „Jó tanuló, jó sportoló díj” átadása.

Az iskola által alapított Hajnóczy Kiváló Tanulója Emlékérem évenkénti kiadása.

5. Az egészséges és kulturált életmódra nevelés

Feladatunk

- a személyes kompetencia fejlesztése: a komponenskészlet bővítése,
- a személyes motívumok fejlesztése, az önkiszolgáló motívumok, az önvédelmi motívumok, az egészséges életmód iránti igény,
- az önértékelési motívumok kialakítása,
- személyes képességek fejlesztése: az önkiszolgálási, önvédelmi és mobilitási képességek kibontakoztatása.

5.1. Az egyéni életvitel kultúrája

Az alkotóképesség fejlesztésekor törekszünk az általános, a tapasztalati és az értelmező alkotóképesség kialakítására, a kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetenciák fejlesztésére, takarékosági, háztartásvezetési attitűdök kialakítására, öntudatos fogyasztói magatartás kialakítására.

A tehetség kibontakoztatásának segítése differenciálással történő fejlesztéssel, és a hátránykompenzálás – tehetséggondozás alkalmazásával történik.

Segítjük tanulóink pályaválasztását a pálya affinitás felmérésével, a pályaalkalmasság vizsgálatával.

6. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az *egészségfejlesztés* az a folyamat, melynek révén képessé teszünk másokat egészségük javítására, illetve arra, hogy nagyobb kontrollra tegyenek szert egészségük felett, s biztosítjuk az ehhez szükséges feltételeket (sportolási, szűrővizsgálati lehetőségek stb.). Célunk felkészíteni a gyermekeket, az ifjakat arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, és hogy harmóniában tudjon élni önmagával.

Feladatok:

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése, személyiségfejlődésük, a társadalomba való beilleszkedésüknek segítése.
- Elsődleges prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása: különféle tényezők megszüntetésére való törekvés olyan tevékenységekkel és eszközökkel, amelyek egyrészt az általános egészség megőrzését, másrészt a specifikus betegségek kialakulásának megelőzését segítik elő.
- A tanulók egészségtan, környezettan, földrajz illetve biológia órákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat továbbfejlesztve tudatosítani a 14-18 éves tanulóknál az ember és a környezet közötti kapcsolatot.
- Támogatást nyújtani a káros függőséghez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- Figyelmet fordítani a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatra történő felkészítésre.
- Segíteni a krízishelyzetbe kerülőket, útmutatást nyújtani, hogy a szomatikus és mentális betegségeket hogyan lehet megelőzni.

Az egészségfejlesztésben használatos módszerek jellemzői:

- A kiválasztott módszer szolgálja az elsődleges prevenciót.
- Értékrendjében nem a betegségek hiánya, hanem az egészséges állapot megélése jelentse a jövőt szolgáló befektetést, értékelésével szolgálja az egészségvédő potenciál növelését.
- Törekedjék az egészséges környezet megteremtésére, a közösségi egészségfejlesztés lehetőségeinek szélesítésére.
- Motiváljon az egészséges életmód választására.
- Ne csupán ismereteket közöljön, hanem korszerű ismeretek nyújtása mellett adjon tág teret a szereplők véleményének, állásfoglalásának, öntevékenységének, mutasson be távlatokat, alkosson hagyományokat.
- A kiválasztott módszer több résztvevőre, több szektorra építkezzék.
- Fogadja el feltétel nélkül a célcsoport személyiség-jellemzőit, kulturáltságát, érdeklődését.
- Kerüljön el minden félelmet keltő mozzanatot.
- Tartsa tiszteletben a célcsoport tagjainak személyiségjogait, világnézetét, faji vagy vallási szokásait.

6.1. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

6.1.1. Iskolai étkeztetés

Hazánkban kiemelkedően magas a szív és érrendszeri, valamint a daganatos betegségek halálozási száma. Ennek nagyfokú javulása volna elérhető a helyes táplálkozással. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelő munkánkat segíti.

Az iskola tágas, világos, megfelelően felszerelt ebédlővel, konyhával rendelkezik, a tanulóknak lehetősége van igénybe venni az iskolában ebédelés lehetőségét (menza). Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. Az ebédet szolgáltató étellellátó cég az étlap összeállításában figyelembe veszi az iskola tanulóinak javaslatát – ehhez rendszeres jelzést adunk a szolgáltatónak. Intézményünk szakorvosi javaslat alapján tud diétás ételt biztosítani a rászoruló (lisztérzékeny, tejérzékeny, diabetes betegségben szenvedő) gyermekeknek. A konyha minden tekintetben megfelel az előírt higiéniai követelményeknek; állapotát, az étel minőségét rendszeresen ellenőrizzük.

Az iskolai büfé kínálata megfelel az egészséges táplálkozás követelményeinek. A szerződés rögzíti a választékba való beleszólásunk jogát.

Minden évben a diáknap egyik népszerű eseménye az egészséges ételek készítése. Ezek ajánlásával, kóstoltatással igyekszünk népszerűsíteni az egészséges ételleket. Ezzel is törekszünk diákjaink, közvetve a családok táplálkozási szokásainak alakítására.

6.1.2. Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolás gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erőfeszítésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra. Ezt felismerve, a köznevelési törvény előírja a mindennapos testnevelési óra beépítését.

Célunk, hogy a gyerekek életemévé váljon a mozgás, mert ez egészséges fejlődésük elengedhetetlen feltétele, e téren a belátás és a szándék kevés, ennek feltételeit meg kell teremteni.

A kollégista tanulók a délutáni programjuk részeként kondicionáló-termi vagy udvari testnevelési foglalkozáson is részt vehetnek minden nap.

A tanulók választhatnak az alábbi lehetőségek közül:

- kézilabda edzés, illetve szabad játék,
- kosárlabda és röplabda edzés, illetve szabad játék,
- labdarúgás edzés, illetve szabad játék,
- tollaslabda szabad játék,
- zenés gimnasztika,
- kondicionáló terem használata.

A 2012/2013. tanévtől a 9. évfolyamon a köznevelésről szóló törvény előírása alapján a diákok órarendjébe építettük a mindennapi testnevelés órát. A felsorolt lehetőségek biztosítása lefedi a teljes tornaterem- és udvari kapacitásunkat.

A közszolgálati pályákra felkészítő osztályok tanulóinak lövészetet, önvédelmi sportokat is oktatunk. A szülői közösségektől érkező egyéb kezdeményezés esetén az iskola segít a körülmények megteremtésében.

A kerettanterv előírásainak megfelelően a testnevelés oktatásában az úszás is szerepel, melynek anyagi fedezetét szükség szerint a fenntartó vállalja.

A testnevelés foglalkozások során különös gondot fordítunk annak (a testedzés melletti) másodlagos hasznára, örömforrást biztosító jellegére.

A testnevelők igyekeznek olyan légkört teremteni az órákon, amely alkalmas a napi szellemi feszültség oldására és sikerélmény szerzésére.

Iskolánk kész szervezni kerékpártúrákat a közeli arborétumba, illetve tanösvényekre, ezzel is javítva tanulóink állóképességét, erőnlétét, kardio edzettségét, és oldjuk a stressz okozta szorongást.

6.2. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az *egészségnevelés* célja hogy, a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat, tegyenek saját egészségük érdekében.

A *környezeti nevelés* célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az azok elleni tudatos fellépésre.

A diákok értékítélete, az elsősorban a családtól függ, és ezt az iskola csak közvetve és csekély mértékben tudja befolyásolni. Az iskolánkat választó családok többségét a szellemi értékek iránti igényesség, a belülről fakadó és a külső elvárásoknak megfelelni akarás jellemzi. Ez a készlet a fiatalokban feszültséget kelt. A feszültség nagyobb teljesítményre ösztönözi őket, amelynek eléréséhez mind több időt töltenek tanulással. A sok kötött elfoglaltság következménye a kialvatlanság, a nagyon kevés szabadidő, a mozgásszegény életmód.

Napjainkra jellemző, hogy a pubertáskortól a szociális befolyásolás ereje áthelyeződik a kortárs csoportra, és ezzel együtt a deviáns hatások és a médiák befolyása is megnő.

A zaklatott, túlhajszolt életmód velejárója a rendszertelen táplálkozás.

A diákok idejük nagy részét falak között élik. Keveset mozognak a természetben, nincs érzékük a természeti szépségek felismerésére, nem veszik észre a természetkárosítás jeleit.

Az egészséges életmódra oktatás-nevelés első lépcsőfoka, **az egészségügyi tájékoztatás**, információk, tények közvetítése, megtanítása. Az egészség megvédésére, megedzésére vonatkozó alapvető, közérthető, de tudományos ismeretek átadását, az egészségvédő lehetőségek közlését foglalja magába.

Kellő ismeretek birtokában kezdődik el **az egészségnevelés** munkafolyamata – az oktatás második szintje –, az elsajátított értékek interiorizálása. Az egészségnevelés olyan tanulási folyamatot jelent, amely elméleti és gyakorlati tudás, jártasság, készség, képesség elsajátítását eredményezi. Olyan viselkedés kialakítását célozza, amely képessé teszi az ifjakat és a

felőttet, hogy nagyobb felelősséget vállaljanak életükért, a választási lehetőségek közül az egészséges életet nyújtó, veszélyeknek ellenálló, azt csökkentő magatartást kínálja.

Az egészségvédelem kiemelt témakörei:

- az életkorral járó biológiai-, pszicho-higiénés-, életmódi tennivalók,
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései,
- az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód),
- az antihumánus szenvedélyek, drog prevenció,
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése,
- az egészségérték tudatosítása.

6.3. Az antihumánus szenvedélyek, droprevenció

Az országban az elmúlt években ugrásszerűen megnőtt a tiltott szerek, a nem orvosi alkalmazás keretében használt nyugtatók, fájdalomcsillapítók, altatók együttes fogyasztása, de a legális szerek használata sem csökkent.

Iskolánkban fel kívánjuk mérni a drogokkal kapcsolatos ismereteket, érintettséget a diákok között (attitűdvizsgálat), szorosan együttműködve a diákönkormányzattal. A bővebb ismeretekkel rendelkező, felvilágosult, az egészségről, a szexualitásról, az antihumánus szenvedélyekről nyíltabban beszélő fiatalokra megerősítő és kompetencianövelő módszerekkel kell hatni, a negatív hangadókra inkább információ átadó és ártalomcsökkentő módon, a visszafogottabb, gátlásosabb gyerekekre fejlesztő, támogató, státuszteremtő hatást kell gyakorolni. Az elsődleges droprevenció lényege, hogy a nem drogozó fiatalokat megtartsuk ebben az állapotban.

Legfőbb célunk tanulóinkat olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott belső értékkel felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségüket veszélyeztető szerek használatát, valamint a társadalmi normákhoz igazodó, életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő szabadidős elfoglaltságokat nyújtanak.

A drog prevenció összetett személyiségfejlesztő munka, ezért abban a tantestület minden tagjának részt kell vennie, és kiemelten fontos az osztályfőnökök szerepe. Pedagógusainknak tisztában kell lenniük a legális-, illegális drogok fogyasztása mögött meghúzódó okokkal. Közre kell működniük a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tudniuk kell, mi a teendőjük, kompetenciájuk, ha szembesülnek a kábítószerelés problémájával.

A pubertás kortól kezdve nagyon fontos a kortárs csoport befolyása, amit a drog prevenció munkában is fel tudunk használni. (DÖK, kortárs segítők.)

A droprevenció lehetséges szinterei:

- Osztályfőnöki órákon konkrét témakörök feldolgozásával, filmvetítéssel és esetelemzések megbeszélésével próbáljuk felhívni tanulóink figyelmét a rájuk leselkedő veszélyekre. A szerfogyasztással kapcsolatos filmek kiválasztásánál a fejlődés-lélektani szempontokat is érvényesíteni kell.
- Az ismeretátadó órákhoz szükség esetén külső előadókat, szakembereket hívunk meg.
- Szülői értekezleteken a szülőknek is próbálunk segítséget nyújtani.

- Továbbképzéseket, tréningeket szervezünk. (Elsősorban a pedagógusok számára, de a DÖK, illetve a szülők képviselőit is meghívjuk, amikor a program, illetve a téma engedi.)
- Igény esetén egészségügyi segítséggel klubot lehet létrehozni tanárok, diákok vagy szülők számára.
- Az iskolai zenés rendezvényeknek garantáltan drogmentesnek kell lenniük, mert csak így van üzenete a fiatalok számára, hogy drogok nélkül is lehet jól "bulizni".
- Diákönkormányzati programok keretében igyekszünk olyan értékrendet kialakítani a tanulóknak, amely hangsúlyozza, hogy a kábítószer-fogyasztás nem tartozik hozzá az egészséges élethez.
- Minden szakmailag támogatható ötlet kivitelezéséhez lehetőség szerint próbálunk segítséget nyújtani.

A másodlagos drogprevenció célja a szerfogyasztók ártalomcsökkentő hatású megóvása. Fontos a változtatási törekvés kialakítása, a döntési helyzet egyértelművé tétele. A másodlagos prevenció eszközei, módszerei meghaladják az iskolai lehetőségeket, ezért ezt egészségügyi szakemberekre kell bízni.

6.4. Az egészségneveléssel és a környezeti neveléssel összefüggő, tanórán kívüli szakmai programok

- Egészségügyi szűrővizsgálatok
- Egészségügyi felvilágosító előadások
- Drogprevencióhoz kapcsolódó rendezvények
- Osztálykirándulások
- Kreatív, cselekedtető akciók (pl.: szemétszedés, faültetés, stb.);
- A külső programokhoz kötött környezetvédelmi előadások, tájékoztatók, gyakorlatok;
- Az egészség- és diáknaphoz kötődően baleset megelőzési programok, környezetvédelmi és egészségvédelmi tablók, poszterek, prezentációk készítése, szituációs játékok szervezése;
- A médiában megjelenő, mértéktelen fogyasztásra ösztönző reklámok hatásainak ellensúlyozására egyfajta módszer az iskola példamutatása: szelektív szeméthyűjtés megszervezése, laboratóriumi veszélyes anyagok, szárazelemek gyűjtése; környezetbarát, újrahasznosítható anyagok használata; takarékos, takarékos megoldások alkalmazása (pl. energiatakarékos izzók, víztakarékos berendezések és eljárások, hőszigetelt nyílászárók stb.);
- Cserepes, élő növények az osztálytermekben, folyosókon való elhelyezése.

6.5. A környezeti nevelés alapelvei, jövőkép, hosszú távú célok

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészségének fennmaradása érdekében cselekedjenek.

Az ismereti háttér átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magatartás fejlesztésén keresztül.

Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészségének) mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt. A Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés, a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése.

Pedagógiai célok

- Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása,
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- rendszerszemléletre nevelés,
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása,
- a szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben,
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése,
- a környezetetika hatékony fejlesztése,
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- tolerancia és segítő életmód kialakítása,
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése,
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése,
- a helyzetfelismerés, az ok-okozati összefüggések felismerési képességének kialakítása, fejlesztése,
- a problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése,
- a globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése.

Az egészségnevelési és környezeti nevelési program megvalósítása elsősorban a tantestület elkötelezettségén, a személyes példamutatáson és azon múlik, hogy mennyire sikerül a családokat az általunk képviselt értékek és követelmények mellé állítani.

6.6. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtás oktatása 9-10. évfolyamon a közösségi nevelés (osztályfőnöki) órákba építve külső szakember segítségével valósul meg. A közszolgálati osztályainkban honvédelmi alapismeretek tantárgyat tanulók helyi tanterve tartalmazza az elsősegélynyújtási ismereteket. A 11. és 12. évfolyam tanulói esetében a szinten tartást tartjuk fontosnak, melyet a tanévenkénti Diákönkormányzat szervezésében megvalósuló diáknap programjaiba építünk bele (balesetszimulációk, újra élesztés ambulanciában, defibrillátor használata szakember segítségével).

Az elsősegélynyújtás oktatásának célja, hogy a diákok elsajátítsák az alapszintű elsősegélynyújtási ismereteket. Ismerjék meg a leggyakoribb heveny roszulléteket, belgyógyászati baleseteket, továbbá tanulják meg a traumás sérülések hatékony ellátását. Ismerjék meg a legmodernebb mentéstechnikai és sebellátási eszközöket, sajátítsák el az újraélesztés gyakorlatát. A képzést elvégzők ismerjék meg az elsősegélynyújtás általános szabályait, melyek közül annyit és azokat alkalmazzák, amelyeket a helyzet megkíván.

Az oktatás tartalma:

- Az elsősegélynyújtás általános szabályai és az általános iskolában tanult anatómiai, fiziológiai ismeretek átisméltése, kiegészítése.
- Az újraélesztés szabályai és gyakorlása ambulanciában.
- Elsősegélynyújtás baleseti sérülés esetén.
- Elsősegélynyújtás eszméletvesztés, ájulás, stroke és epilepszia esetén.
- Elsősegélynyújtás vérzések és égési sérülések esetén.
- Elsősegélynyújtás mérgezések és vegyszer okozta sérülések esetén.

A következő módszereket alkalmazzuk:

- elméleti oktatás-előadás (min. anatómiai, élettani ismeretek)
- szemléltetés (prezentáció, ábrák, képek és videóanyag felhasználásával)
- bemutatás – magyarázat – gyakoroltatás (baleseti szimuláció)
- látogatás mentőállomáson, tűzoltóságon (a legmodernebb mentőeszközök megismerése),
- külső előadó meghívása (diáknap)
- kapcsolódó weblapok (elsősegély.hu, webbeteg.hu) lehetőségeinek felhasználása (pl. az elsősegélynyújtás menetének mobiltelefonra való letöltése)
- A tanulók tudásszintjének mérése tesztlap segítségével.

Lehetőséget biztosítunk az érdeklődő tanulóink számára az elsősegélynyújtási ismereteik szakköri foglalkozásokon való elmélyítésére. Támogatjuk tanulóinknak a különböző elsősegély versenyeken való részvételét és segítjük felkészülésüket.

7. Honvédelmi nevelési terv

7.1. Alapelvek

Az intézmény a Honvéd Kadét Program keretei között segíti a képzésben résztvevő diákokat (a honvéd kadétoakat) a honvédelmi ismereteik elmélyítésében, továbbá támogatja az érdeklődő diákok honvédségi pályorientációját. A honvéd kadétoak számára nyújtott nevelés biztosítja a hétköznapi élet kihívásaira történő felkészítést, valamint a katonai hivatás ellátásához szükséges tudás megszerzését és a fizikai állóképesség javítását.

7.1.1. Az intézmény honvédelmi nevelés területén vállalt küldetése

- a katonai hivatás pozitív értékeinek átadása (hazaszeretet, rend, fegyelem, bajtársiasság);
- a Magyar Honvédség társadalmi támogatásának erősítése;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgy oktatása;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgyból emelt szintű érettségi vizsgázás lehetőségének biztosítása;
- a honvédelemhez kapcsolódó tanórán kívüli elfoglaltságok – szakkörök, szabadidős programok – biztosítása;
- az iskola pedagógusai, az érdeklődő szülők és a 18. életévüket betöltött tanulók számára az Önkéntes Tartalékos Rendszerhez történő csatlakozás lehetőségének bemutatása a Magyar Honvédség segítségével.

7.1.2. Személyi feltételek

A pedagógiai célok elérésének feltétele a felkészült, megfelelő honvédelmi ismeretekkel is rendelkező nevelőtestület (oktatói testület). Az iskola képes biztosítani a pedagógiai program (szakmai program) honvédelmi nevelési tervének teljesítéséhez szükséges szakmai végzettséggel rendelkező pedagógus létszámot. A Honvéd Kadét Program intézményi megvalósulását a Honvédelmi Sportszövetség által külön megbízott intézményi instruktor koordinálja.

A honvédelmi alapismeretek oktatásáért felelős pedagógusok (oktatók) sikeres vizsgát tettek a Honvédelmi Minisztérium szervezésében megvalósult, az előbbieken említett tantárgyhoz kapcsolódó 120 órás pedagógus továbbképzésen. A továbbképzés elvégzését – a honvéd kadét osztályok képzési céljához történő azonosulás érdekében – javasoljuk – és a lehetőségek függvényében biztosítjuk – az említett osztályokban tanító valamennyi pedagógus számára. Cél, hogy az intézmény pedagógusai folyamatosan bővítsék, korszerűsítsék – honvédelmi jellegű – ismereteiket.

7.2. A képzés

A képzést sikeresen teljesítő honvéd kadétek magasszintű honvédelmi műveltséggel és a katonai hivatással járó próbatételekre történő rálátással kell, hogy rendelkezzenek. A végzős honvéd kadét a képzés eredményeként a honvédelem ügyéhez szilárdan és pozitívan kötődik, morális értékrendje már kialakult és megingathatatlan.

7.2.1. Hosszútávú célok

- honvédelem ügyét ismerő és értő, felelősségteljes állampolgárok nevelése;
- a diákok általános honvédelmi ismereteinek bővítése;
- a katonai pályára jelentkezéshez szükséges alkalmasság – fizikai és szellemi
- alkalmasság – elérésének lehetőségét biztosítani a honvéd kadétek számára.

7.2.2. Rövidtávú célok

- a honvéd kadétek érettségire történő felkészítése;
- a képzéshez kapcsolódó, tanórán kívüli honvédelemhez kötődő foglalkozások
- élményszerű megvalósítása;
- a honvéd kadétek nyelvvizsga bizonyítvány megszerzésére irányuló felkészültségének biztosítása;
- a honvéd kadétek fizikai képességének folyamatos fejlesztése.

7.2.3. A képzés eredménye

A képzés eredményeként a honvéd kadétektől az iskola elvárja:

- az általános fegyelem iránti igényt;
- egyszemélyi vezetői rendszer elfogadását;
- a csapatmunka szeretetét;
- a fizikai megmérettetéseken, sportversenyeken történő részvételt;
- az egészséges életmód iránti igényt.

7.3. A személyiségfejlődés támogatása

Az intézmény a Magyar Honvédség értékrendjének figyelembevételével határozza meg azokat a célokat, amelyek a honvéd kadétek személyiségfejlődését támogatják az oktatáson keresztül.

7.3.1. Stabil értékrend kialakítása

A honvéd kadéteket tanító karizmatikus pedagógusok (oktatók) a diákok otthonról hozott mintáit kiegészítve, esetenként tartalommal feltöltve, előre meghatározott szempontok alapján stabilizálják a diákok értékrendjét. Ez a folyamat a honvéd kadétek fizikai, szellemi és lelki megerősödését szolgálja. A képzésben résztvevő diákok mentális képességeit folyamatosan szükséges erősíteni és a megfelelő fizikai teherbírás eléréséhez újabb és újabb megmérettetések elé kell állítani őket. A kihívások leküzdésével formálódik jellemük, megnő az önbizalmuk. Ezáltal a képzés végére minden honvéd kadétban kialakul a megfelelő erkölcsi tartás és a szilárd jellem.

7.3.2. *A kialakítandó magatartásformákhoz kapcsolódó pedagógiai tevékenység*

A fizikai megmérettetésekhez szükséges egészséges, sportos életvitel gyakorlásának elsajátításához szükséges tanári tevékenység:

- a higiénés szokások rögzítése;
- rendszeres sportolás fontosságának elfogadtatása;
- a betegségek megelőzéséhez, az egészség megőrzéséhez szükséges ismeretek átadása;
- preventív célzatú felvilágosítás a tudatmódosító szerekről;
- az egészséges táplálkozás megismertetése.

A szellemi értékek átadásához szükséges pedagógusi tevékenység:

- a kulturáltság iránti igény és művelődési szokások kialakítása;
az információk feldolgozásához szükséges gondolkodás kialakítása;
- környezettudatosság kialakítása;
- idegennyelv megtanítása;
- infokommunikációs kultúra ismeretének átadása;
- az anyanyelv, a szülőföld szeretetének kialakítása;
- nemzeti szimbólumaink ismeretének, tiszteletének kialakítása;
- a Magyar Honvédség tiszteletének kialakítása;
- az európai szellemiség megismertetése.

A diákok lelki fejlődésének eléréséhez megvalósítandó feladatok:

- magabiztosság kialakítása;
- önfejlesztési igény kialakítása;
- tudatosság a karrier tervezésében;
- kudarcok elfogadásának képessége.

7.4. *Közösségfejlesztés támogatása*

A hagyományörzés a közösségfejlesztés, a bajtársiasság kialakításának egyik meghatározó színtere. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít nemzeti ünnepeinkre. A honvédelmi nevelés részeként az iskola kiemelt eseményként kezeli a Honvédelem napjáról (május 21.) és a Hősök napjáról (május első vasárnapja) történő megemlékezést, valamint a hősi halált halt katonák emlékének ápolása céljából történő hadisírgondozást.

7.5. *Ifjúságvédelem támogatása*

Az ifjúságvédelmet az iskola komplex honvédelmi nevelési programja hatékonyan támogatja. A halmozottan hátrányos, illetve a hátrányos helyzetű honvéd kadéttal kapcsolatban az intézmény ifjúságvédelmi koordinátora a hatályos ifjúságvédelmi törvényben foglaltak alapján szervezi tevékenységét. A tinédzserek életében a deviáns viselkedésformák iránt egyfajta nyitottság figyelhető meg. Általános veszélyforrásként jelenik meg a dohányzás, alkohol- és droghasználattal kapcsolatos problémakör. Kiemelten fontos a diákok preventív jellegű tájékoztatása, illetve a tudatosan választott, szenvedélybetegségektől mentes, egészséges életvitel választásának erősítése. A tudatmódosító szerek elkerülésében segítséget jelent a honvédelmi nevelésből adódó fegyelem, rend és szervezettség követése, amelyet minden honvéd kadéttól megkövetel az iskola.

8. Gyermek – és ifjúságvédelem

Célunk a tanulók szociális helyzetének megismerése, valamint közreműködni a veszélyeztetett helyzet megelőzésében és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében.

8.1. Az iskola gyermekvédelmi feladata

Fő feladat a nehéz élethelyzetbe kerülő nevelési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek gondozása, segítése, szakellátáshoz juttatása. Iskolánkban a leggyakoribb gyermek- és ifjúságvédelmi feladat a hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett, a nehezen nevelhető, a beilleszkedési zavarral küzdő, a deviáns viselkedésű fiatalokkal való foglalkozás.

A felderítésben és a megoldásban részt vesznek az osztályfőnökök, szaktanárok, ifjúságvédelmi felelős, a kollégiumi nevelőtanárok, az igazgató, szociális segítő munkatárs, a védőnő, esetenként az iskolaorvos.

A segítő tevékenységek formái:

- a tanulók szociális helyzetének megismerése, felmérése,
- a tanulókkal való őszinte, folyamatos kapcsolattartás,
- prevenciós programok szervezése, a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése érdekében,
- egyéni és csoportos beszélgetések,
- a jogszabályok által biztosított lehetőségek közvetítése – ügyintézési segítség,
- veszélyeztető okok megléte esetén a jelzőrendszeren keresztül az illetékes hivatal, ill. intézmény értesítése.

Kiemelten fontos feladatunknak tartjuk a drogprevenciót, ismeretterjesztő előadások, filmek szervezését, a szakképző szakaszban tanuló pedagógiai asszisztensek bevonását az ifjúságvédelmi feladatba.

Iskolán kívüli lehetőségek a nevelési tanácsadó szolgáltatásai, a családsegítő központok szolgáltatásai, a járási hivatalok, gyámhivatal lehetőségei (pénzbeli és természetbeli támogatások stb.), gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásai, gyermekvédelmi szakszolgálat szolgáltatásai, szakemberek (szociális segítő munkatárs, pszichológus, pszichiáter, orvos stb.) és szakellátás igénybevétele, segítő szervezetekkel való kapcsolatfelvétel, pályázatok, alapítványi segélyezési lehetőségek igénybevétele, a rendőrséggel való kapcsolattartás.

8.2. A gyermek-és ifjúságvédelmi munka követelményei

Jogi követelmények

Az alapvető gyermeki jogok érvényesülése az iskolában (A Gyermek jogairól szóló Egyezmény előírásainak betartása, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény ismerete).

Be kell tartani a köznevelési törvénynek a pedagógus titoktartási kötelezettségéről szóló előírásait, jelzési kötelezettségeit.

Etikai követelmények

- Tiszteletben tartjuk a tanulói egyéniségét, emberi személyiségi jogait, emberi méltóságát.
- Minden tanulót előítéletek nélkül segítünk, védünk, vizsgálunk, hallgatunk meg, kérdezzük.
- Senkit nem részesítünk előnyben, de rangsorolunk a hátrányosság és veszélyeztetettség mértékét illetően.
- Minden tanulóhoz tapintattal közelítünk.
- Nem kíváncsiskodunk, csak az adott helyzet feltárásához szükséges információkat szerezünk meg.

8.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Célunk közreműködni a kialakult hátrányos helyzet megszüntetésében, enyhítésében.

A hátrányos helyzet következménye lehet a tanuló esélyegyenlőtlensége. Ha a hátrányok halmozódnak és a család nem tud kiemelkedni helyzetéből, a gyermek halmozottan hátrányos helyzetűvé válik, ami gyakran veszélyeztetettséghez vezet.

A felderítésben és a megoldásban résztvevők a szaktanárok, az osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős, a kollégiumi nevelőtanárok, szociális segítő munkatárs.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Felzárkóztató (korrepetálás) illetve tehetséggondozó (verseny, nyelvvizsga előkészítő) programok szervezése.
- Pályaorientációs tevékenység: a munkatervben meghatározott pályaorientációs nap keretében végzett pályaorientációs feladatokon (önismeret, pályaismeret) túl az osztályfőnökök segítik a tanulók pályaválasztását.
- Országos támogatások megszerzésének elősegítése.
- Kapcsolatfelvétel a különböző szakszolgálati intézményekkel.
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatáson, értesítés útján.
- Pályázatok figyelése, részvétel pályázatokon.

9. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

9.1. Általános szakmai feladatok

A pedagógust tevékenysége során a tanulókért, a munkatársaiért és az intézményért érzett felelősségérzet kell, hogy vezérelje.

Nevelő- oktató munkáját a jogszabályokban és a pedagógiai programban meghatározottak, valamint a nevelőtestület által kialakított egységes elvek alapján, a módszerek és a taneszközök szabad megválasztásával tervszerűen végzi.

Naprakészen elvégzi a pedagógus munkakörrel kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.

Felelős és önálló munkát végez a tanítványai tudásának, képességeinek, készségeinek és személyiségének fejlesztése érdekében.

A nevelés és oktatás során törekedni kell arra, hogy a módszereket, a taneszközöket és a tankönyveket a követelmények és a tanulócsoport összetétele ismeretében válassza ki.

Együttműködik a szülőkkel, az osztályfőnökkel és a kollégiumi nevelőkkel.

Részt vesz a szaktárgyának tanárait magába foglaló szakmai munkaközösségek munkájában.

Tiszteletben tartja a tanulók, szülők jogszabályban és az iskola belső szabályzatában biztosított jogait, hozzájárul e jogok gyakorlásának megvalósításához.

Megtartja az egyenlő bánásmód követelményét a tanulókkal kapcsolatos döntései, intézkedései meghozatalakor. Nevelő-oktató munkája során törekszik arra, hogy tompítsa a tanítványait érintő esélyrontó tényezőket.

Rendszeresen ellenőrzi és értékeli a tanulók teljesítményét. Gondot fordít arra, hogy a számonkérés formái változatosak legyenek figyelembe véve a tantárgy jellegét. Szükség esetén ügyeletes tanári feladatokat lát el.

Felel a tanulók biztonságáért, ha balesetet vagy balesetveszélyt észlel, azonnal megteszi a szükséges intézkedéseket.

9.2. Osztályfőnöki feladatok

Kiemelt adminisztrációs feladata az osztálynaplók, törzslapok, bizonyítványok naprakész, pontos vezetése.

Figyelemmel kíséri az osztály tanulóinak tanulmányi előmenetelét, neveltségét és fegyelmi helyzetét.

Az iskolai rendezvényeken felügyel az osztályára.

Rendszeresen konzultál az osztályban tanító tanárokkal, kollégiumi csoportvezetővel a tanulók haladásáról, neveltségéről. Közreműködik a tanulók és tanárok közötti konfliktus megoldásában.

Az osztályról írásos jelentést készít a félévi/év végi értékelési szempontokhoz igazodva.

Szoros kapcsolatot tart az osztályában tanuló diákok szüleivel, szükség esetén elősegíti a szülők és a szaktanárok kapcsolatfelvételét.

Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók megsegítésére.

Információk és tanácsok adásával hozzásegíti a tanulókat a megalapozott pályaválasztáshoz, továbbtanuláshoz. Segíti a tanulók érettségi és szakmai képesítő vizsgákra való jelentkezését.

Igyekszik felkelteni a tanítványokban a közéleti tevékenység iránti érdeklődést.

10. A szülők, a tanulók a pedagógusok és az iskola külső partnerei együttműködésének formái

Az iskola mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkal, a családokkal való partneri kapcsolat kialakítására, fejlesztésére, a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. A családi és iskolai nevelés egységének eredménye kedvezően befolyásolja a tanulók fejlődő személyiségét.

10.1. Az együttműködés formái a szülőkkal

A szülőktől a nevelőmunka segítéséhez elvárjuk

- az őszinte véleménynyilvánítást,
- az együttműködő magatartást,
- a nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- az érdeklődő, segítő hozzáállást.

Iskolánk a tanulók helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat ajánlja:

A szülőket rendszeresen és folyamatosan *tájékoztatjuk* a tanuló előmeneteléről, magatartásáról. Ennek célja egyrészt a szülő tájékoztatása a tanuló tanulmányi munkájáról, szorgalmáról, iskolai magatartásáról, valamint a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról; másrészt az iskola tájékoztatása a szülők kéréseiről, családi problémákról.

Szülői értekezleteket tartunk

- a) félévente az iskolai munkaterv ütemezése szerint, melynek feladata a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, követelményrendszeréről, az együttműködés szervezése, irányítása, a szülők véleményének, javaslatainak összegyűjtése
- b) Rendkívüli szülői értekezletet is összehívhat az osztályfőnök súlyos probléma, rendkívüli feladat megoldása érdekében, melynek célja a közös helyzetelemzés, konfliktuskezelés, megoldáskeresés.
- c) Speciális szülői értekezletet tartunk a kezdő évfolyam tanulóinak beiratásakor, melynek feladata, a tanulók és a szülők tájékoztatása az iskola életéről, a tanév indításával kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról.

A szülői értekezletek előtt minden évfolyamon - a szülő előzetes jelzése alapján - lehetőség van az osztályban tanító szaktanárokkal egyéni beszélgetésre is a tanuló előmeneteléről.

10.2. Az iskola és a kollégium kapcsolattartása

Cél a folyamatos információcsere osztályfőnökök, szaktanárok, kollégiumi nevelők között a tanulók eredményeinek, osztályzatainak ellenőrzése értékelése végett. Ennek alapján valósulhat meg a felzárkóztatás és a tehetséggondozás megteremtése.

Így közösen figyelemmel tudják kísérni a tanulók készségeit, képességeit, attitűdjeit valamint ezek változását, fejlődését, a tanulók életmódjellemezőit, szerepvállalásait; a közösségek felépítésének, szerkezetének, belső mozgásának sajátosságait, a közösségek tevékenységrendszerének jellemzőit, tartalmát. Az iskola és kollégium eredményes nevelői munkája érdekében fontos az osztályfőnöki órák, csoportfoglalkozások viszont-látogatása, az iskolai-kollégiumi rendezvényeken való kölcsönös részvétel, aktív közreműködés az osztályértekezletek munkájában valamint a diákönkormányzatok együttműködése.

10.3. Az intézmény együttműködési formái ILMT (Intézményi Lemorzsolódás Megelőzését Támogató) partnereivel

Kiemelt figyelmet fordítunk iskolafokok (általános iskola-középiskola és középiskola-felsőoktatás) közötti partneri kapcsolatok kialakítására és fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében. Az iskolafokok közötti átmenet elősegítésére rendszeres programokat szervezünk és valósítunk meg az általános iskolákkal és a felsőoktatási intézményekkel.

11. A nevelő-oktató munka szervezeti és szakmai keretei

Középiskolai képzésünkben a kerettanterv előírásaira építünk, a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciák és fejlesztési területek előtérbe helyezésével.

11.1. A tanítás-tanulás folyamatában alkalmazott pedagógiai módszerek

Intézményünkben a négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban a kerettantervi szabályozásra épülő helyi tantervek szerint folyik az oktatás. A helyi tantervek kialakításában a nevelőtestület jelentős szerepet vállalt. A korábban szakgimnáziumi képzésre, immár általánosan érettségire épülő két évfolyamos szakképzésünk szintén a központilag meghatározott kerettanterv és programkövetelmény alapján a szakmai munkaközösség tagjai által összeállított és a nevelőtestület által jóváhagyott helyi tanterv szerint működik.

A tanítási-tanulási tevékenység az egész személyiséget érintő folyamat. A hatékony nevelés-oktatás érdekében szükséges a pedagógiai kultúránk folyamatos megújítása. Ennek érdekében a tanítás folyamatában a hagyományos pedagógiai módszerek mellett szükségesnek tartjuk és alkalmazzuk a korszerű pedagógiai módszereket is.

A hatékony, eredményes és méltányos pedagógiai gyakorlat kialakítását segítő módszertanok adaptációja és intézményi szintű gyakorlata valósul meg. A méltányos pedagógiai gyakorlat kialakításának módszertani elemeit nevelőtestületi képzés után az egyéni pedagógiai gyakorlatba is átültetjük.

A leggyakrabban alkalmazott módszerek a tanári előadás, magyarázat, szemléltetés, gyakoroltatás, megbeszélés, játék, tanulói kiselőadás, projekt módszer, egyéni feladatmegoldás, ritkábban vita. Az alkalmazott módszereket a tananyag mennyisége és a tárgy célja, a tanulócsoporthoz képest, előképzettség, érdeklődés, magatartás szerinti összetétele, létszáma,

életkora és a szaktanár felkészültsége, egyénisége határozza meg. Célunk, hogy a lehető legjobban segítsük az egyes tanuló tanulási folyamatát úgy, hogy az önálló ismeretszerzés és a külső segítség egyensúlya megvalósuljon.

A legtöbbször használt munkaformák: frontális, csoportos, a páros, illetve egyéni munka. A munkáltató módszerek gyakoribb alkalmazásával fokozhatjuk a tanulók önállóságát és a felelősségteljes tanulást.

Kooperatív tanulásszervezést vezetünk be emelt szintű idegen nyelvi, az emelt óraszámú digitális kultúra, természettudományos, a közszolgálati és humán képzéseken egyaránt az eredményesség és a méltányosság folyamatos fejlesztésére, a kooperatív folyamatok pozitív visszacsatoláson alapuló szabályozásával.

A tanulók kiscsoportban való foglalkoztatásának keretében elérhetjük a tevékenység középpontba kerülését. Ezzel biztosítjuk az intellektuális képességek, a szociális készségek fejlődését és az együttműködési képesség kialakítását. Ilyen módszer a szerepjáték, amely élet közeli, élményszerű és hosszú távú tudást biztosít, segíti a szabályok, normák elfogadását.

A tanórákhoz kapcsolódó tanulmányi kirándulások lehetővé teszik a személyes tapasztalat és élményszerzést a természeti és társadalmi jelenségek tanulmányozását, vizsgálatát, gyűjtőmunkát. A csoportban végzett tanulás lehetőségei a csoportkutatás, mozaik-tanulás, vetélkedő. Az egyéni tanulás esetében ez eredményességet segíti az egyénre szabott munka alkalmazása.

11.2. A modern technológia használata a tanítási órákon

A korszerű konstruktív pedagógiai módszerek alkalmazásának lehetőségeit biztosítják iskolánkban az interaktív táblák, interaktív panelek, tanulói laptopok és más digitális, IKT (információs és kommunikációs technológia) eszközök használata a tanítási órákon. Ezekkel a Z és alfa generáció tanulási stílusához, tanulási technikájához igazodó eszközökkel olyan környezetet lehet teremteni, melyekben a tanulók felfedezve, a tanulás közös élményére építve sajátíthatják el a tananyagokat. Segítségükkel hatékonyabbá tehetők a tanórák és jelentős mértékben növelhető a tanulók aktív részvétele. Motiváló, figyelemfelkeltő hatású, többek között a vetített tartalmak minősége, korszerűsége által is. Alkalmazása fejleszti a digitális kompetenciát. Lehetőség nyílik a modern technológia, az internet adta lehetőségek kiaknázására, az okostankönyvek, az online elérhető tananyagtartalmak beépítésére a tanítási órákon.

Ezen eszközök használatával a pedagógus óraszervezése, szerepe módosul. A megjelenített tartalom előre elkészíthető, az órai foglalkozás során az aktuális kiegészítésekkel, ábrákkal együtt menthető, bármikor újra felhasználható, a diákok által digitális formában elvihető. Ezáltal csökkenti a jegyzetelésre fordított időt, mely időkeret például további interaktív tevékenységekre fordítható. Lehetőséget ad a tanárnak arra, hogy saját prezentációját elkészítse, és ezt, bármikor felhasználhassa. Így tanórai előadásait színesebbé, érdekesebbé teheti. A frontális munka kiegészíthető a tanulók által szívesen készített prezentációkból, multimédiás anyagokból álló kiselőadásokkal. Összetettebb folyamatok bemutatására, demonstrálásra és modellezésre is kiválóan alkalmas. A pedagógus olyan dolgokat, működési mechanizmusokat is szemléletesen be tud mutatni, ami a hagyományos fekete táblán lehetetlen, miközben a tanulók már az új ismeretek elsajátítása közben is interaktív résztvevői lehetnek a tanulási

folyamatnak. Nagyban támogatja az együttműködésen alapuló technikák alkalmazását. A megfelelően használt digitális tábla hatékony kérdező eszköz lehet a tanár kezében. Az órai anyagban jól elhelyezett kérdések aktív együttműködésre, újabb kérdések felvetésére ösztönzik a diákokat, ami elősegíti az ismeretek elsajátítását, elmélyítését. Az interaktív tanulói környezetben jelentősen megnő a motiváció és a tanulási kedv.

12. A tanórai, a tanórán kívüli, a kötelező és a választható foglalkozások

A tanórai, a kötelező és a választható foglalkozások szervezeti kereteit a nevelőtestület közösen alakította ki.

A vezérlő, rendszerező elvek a következők voltak:

- a köznevelési törvény előírásai,
- a Nemzeti Alaptanterv célja, követelményei,
- a kerettantervi rendelet előírásai, az ezek alapján készült helyi tantervek
- az érettségi vizsga szabályzata,
- a diákok széleskörű tantárgyválasztása,
- az iskolatípusok közötti átjárhatóság biztosítása.

A középiskolai képzésünkben élünk azzal a lehetőséggel, hogy a kerettantervek adta lehetőségeken belül – a szabadon felhasználható órakeret terhére - új tantárgyakat illesszünk be.

12.1. Választható tantárgyak

Az óratervek táblázatai a kötelező órák számát, elosztását tüntetik fel, melyek mellett a 11. és 12. évfolyamon választható tárgyakat is felkínálunk.

Tanórai keretben az érettségi vizsga sikeres letételéhez minden a helyi tantervben lévő közismereti tárgyból igény szerint szervezünk emelt és középszintű érettségire való felkészítést. Az egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez készült kerettantervek közül iskolánkban a következőket tanítjuk a 2020-as NAT-hoz igazodva:

- Belügyi rendészeti ismeretek, honvédelmi alapismeretek
- Állampolgári ismeretek – bármely iskolatípusban választható
- Dráma és színház – bármely iskolatípusban választható
- Mozgókép-kultúra és médiaismeret – bármely iskolatípusban választható
- Természettudomány – bármely iskolatípusban választható (11. évfolyamon)
- Vizuális kultúra, ének-zene – bármely iskolatípusban választható (11. és 12. évfolyamon)

Minden tanévben felmérjük a 10. és 11. évfolyamos tanulók igényeit a választható tantárgyak tekintetében, majd ennek alapján a létszámkeretek betartásával kínáljuk ki a választható tantárgyakat.

A tanulók tantárgyválasztásával kapcsolatos jogokat, határidőket a Házirend tartalmazza. A választható tantárgyak esetében a fakultációs tantárgy-változtatást kérelem kitöltésével, a

szaktanár, osztályfőnök jóváhagyásával, valamint igazgatói engedéllyel teheti meg. Kérelem a titkárságon kérhető és az iskola honlapjáról is letölthető.

12.2. Érettségire felkészítés

A 11. és 12. évfolyamon a kötelező érettségi tárgyak esetében megfelelő létszám esetén lehetővé tesszük az emelt szintű felkészítést a középszintre készülőktől elkülönített, évfolyam szinten szervezett csoportban a helyi tantervben rögzített óraszámok alapján: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika tantárgyakból és idegen nyelvekből (angol nyelv, német nyelv).

A választható érettségi tantárgyakból közép- és emelt szinten felkészítő évfolyamszintű csoportokat úgy szervezünk, hogy a tanuló kötelező és választható tanóráinak összege egy tanítási héten ne haladja meg a 2011. évi CXCV. a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. számú melléklet B és D oszlopában az adott évfolyamra meghatározott időkeretet. A tanulók közép, illetve emelt szintű érettségire való felkészítését biológia, fizika, kémia, földrajz, digitális kultúra, testnevelés, belügyi rendészeti ismeretek, honvédelmi alapismeretek, állampolgári ismeretek, mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyakból vállaljuk. Ezeken a tantárgyakon kívül a tanulói igényeket figyelembe véve a pedagógiai programban szereplő tantárgyak bármelyikéből szervezünk felkészítést, és középszinten érettségi vizsgáztatást a 100/1997. Kormányrendeletben és a 40/2002. (V.24) OM rendeletben leírtak szerint.

Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit a tantárgyi helyi tantervek tartalmazzák és az intézmény honlapján is elérhetők.

Lehetőség van előrehozott érettségi vizsgára jelentkezni azokból a közismereti vizsgatárgyakból, melyek tantervi követelményeit a tanuló teljesítette.

A nem emelt szintű idegen nyelvi osztályokban jeles próbaérettségi, és a szaktanár, osztályfőnök javaslatára, igazgatói engedéllyel lehetőség van az előrehozott érettségire való jelentkezésre angol, vagy német nyelvből az osztályozó vizsgák letétele után a 11. évfolyam végén. A sikeres érettségi vizsga után a tanulók kérésükre mentesülnek az órák látogatása alól. A középszintű előrehozott idegen nyelvi érettségivel rendelkező tanulóknak fakultáció keretében, heti 2 órában emelt szintű érettségire való felkészítést biztosítunk 12. évfolyamon.

Az emelt szintű idegen nyelvi oktatást nyújtó osztályokban szintén jeles próbaérettségi, a szaktanár, osztályfőnök javaslatára, igazgatói engedéllyel lehetőség van az előrehozott érettségire való jelentkezésre angol, vagy német nyelvből az osztályozó vizsgák letétele után a 10. és a 11. évfolyam végén. Ezekben az osztályokban nem javasoljuk, hogy a tanulók felmentést kérjenek a tanítási órák látogatása alól.

Tanórán kívüli választható tevékenységekre tehetséggondozásra (verseny-előkészítők), felzárkóztatás, korrepetálás, művészeti körök (rajz, énekkar, diákszínjátás), szakkörök igény szerint lehetőséget biztosítunk.

Tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára a köznevelési törvény 6. számú mellékletében meghatározott időkeretben és a 27.§ (5) bekezdésében meghatározott időkeretben biztosítjuk az órákat.

A csoportbontás, a választható tárgyak és a tanórán kívüli tevékenységek finanszírozása a köznevelési törvény alapján történik. A felosztás a tanulók igényeinek felmérése és a pedagógusok véleményének kikérése után évenként történik a fenntartó jóváhagyásával.

Tanulói és szülői igény alapján **térítéses rendszerben** szervez osztálykirándulásokat és idegen nyelvi célországba szerveződő tanulmányutakat. Az osztálykirándulásra tanévenként egy tanítási nap vehető igénybe. (A napok nem vonhatók össze.) Osztálykirándulás legalább az osztály tanulóinak 80 %-os részvételével szervezhető tanítási napon.

12.3. A tantárgyi tantervek

A helyi tantervhez kapcsolódó tantárgyi tantervek tartalmazzák

általában

- a célokat, feladatokat,
- fejlesztési követelményeket,
- az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit,
- a magasabb évfolyamba lépés feltételeit,
- a tanítási módszereket,
- a beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének rendjét,
- az írásbeli beszámoltatás rendjét, az értékelésben betöltött szerepét, súlyát,
- a kötelező vagy választható érettségi tárgyak középszintű témaköreit.

évfolyamonként

- a belépő tevékenységformákat,
- az éves óraszámot,
- a témaköröket, tartalmakat – beépülnek a környezeti nevelés elemei,
- a továbbhaladás feltételeit,
- a minimum követelményt.

Tankönyvválasztás

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 93/E. § paragrafusában szerint az iskola az iskolai tankönyvrendelés keretében a NAT szerinti kerettantervi tantárgyhoz kizárólag a tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvek közül választhat a könyvtárellátón keresztül. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 46. § (5) bekezdése, valamint a térítésmentes tankönyv ellátásnak a köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatás 10–16. évfolyamára történő kiterjesztéséről szóló 1092/2019. (III. 8.) Korm. határozat alapján valamennyi, a nappali rendszerű alap- és középfokú iskolai oktatásban részt vevő tanuló ingyenes tankönyvellátásban részesül.

Ez alapján a munkaközösségek tankönyv kiválasztásának szempontjai a következők:

- a tantervnek megfelelő legyen
- jól tanulható, önálló ismeretszerzésre alkalmas
- szakmailag és tudományosan hiteles, korszerű
- legyenek hozzá segédanyagok
- didaktikailag kimunkált

Pedagógusaink egyre inkább előnybe részesítik az IKT eszközökön jól használható, online elérhető okostankönyveket (nemzeti Köznevelés Portál oldalán elérhető) és a nyomtatott tankönyvekhez kapcsolódó interaktív feladatgyűjteményeket, digitális tananyagtartalmakat.

13. A tanulók felvétele, átvétele, a magasabb évfolyamba lépés feltételei

13.1. Az iskolába 9. évfolyamra jelentkező tanulók felvétele

A tanuló 9. évfolyamra történő felvételéről és osztályba sorolásáról, valamint a tanuló másik intézményből történő átvételéről az igazgató dönt.

A középiskola 9. évfolyamára történő jelentkezés általános iskolából a központi felvételi eljárás során történik. Felvételi vizsga egyik iskolatípusban sincs. A felvételi döntés alapja a 7. év végi és a 8. évfolyam első félév végi tanulmányi eredményekből számított pontok.

A pontok kialakításának módja:

Maximálisan szerezhető 120 pont, a közszolgálati pályára előkészítő képzési területre 140 pont. Ebből minden tagozaton 100 pont a 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi osztályzata átlagának (a készségtárgyak nélkül) tízszerese – egész számra kerekítve.

Eltérések a képzéstípusok között:

0001 emelt szintű oktatás angol vagy német nyelvből

- A tanult idegen nyelv (angol vagy német) és magyar nyelv 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi osztályzatai összege. Maximum 20 pont.

0002 emelt óraszámú oktatás digitális kultúrából

- A digitális kultúra és a matematika tantárgyak 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi osztályzatainak összege. Maximum 20 pont.

0003 emelt óraszámú oktatás természettudományos tantárgyakból

- A biológia vagy fizika vagy földrajz vagy kémia, vagy természettudomány tantárgyak közül a két legjobb eredményű tantárgy 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi osztályzatainak összege. Maximum 20 pont.

0004 közszolgálati (rendészeti illetve katonai) pályára előkészítő

- A testnevelés és a történelem tantárgyak 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi osztályzatainak összege. Maximum 20 pont.
- A motivációs beszélgetésen (a motivációs levéllel együtt) maximum 10 pont.
- A fizikális felmérőn szerezhető 30 pont harmadrésze (egész számra kerekítve) azaz maximum 10 pont.

0005 humán tagozat

- A magyar nyelv és a magyar irodalom tantárgyak 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi osztályzatainak összege. Maximum 20 pont.

A rangsor kialakítása az elért pontszámok alapján történik. Az azonos pontszámot elért tanulók esetén a hátrányos helyzetű, illetve a helybeli tanulókat részesítjük előnyben, továbbá a különleges helyzetű tanuló esetén egyéni elbírálás alapján döntünk.

A közszolgálati pályára előkészítő gimnázium 9. évfolyamára jelentkező tanulóknak fizikai alkalmassági vizsgálaton kell részt venniük. A vizsgálat részleteit és az eredmények

pontértékét a 1. számú melléklet tartalmazza. A közszolgálati pályára előkészítő gimnázium 9. évfolyamára jelentkező tanulók motivációs beszélgetésen vesznek részt, amely információs értékű a pályaválasztás szempontjából.

13.2. Tanulmányok alatti vizsgák

Másik intézményből való átvétel feltételéül az igazgató osztályozó vagy különbözeti vizsgát írhat elő,

- amennyiben a tanuló nem tanulta a helyi tantervben szereplő tantárgyat,
- amennyiben nem egyezik a két iskolatípusban tanult tantárgy tananyag tartalma és/vagy óraszám (Ennek igazolása az átjelentkező tanuló kötelessége.)

Az intézmény tanulóinak lehetősége van osztályozó és javítóvizsgát tenni. Az osztályozó és javítóvizsgára való jelentkezés módját és a vizsgaidőszakok időpontjait az intézményünk Házi rendjében szabályozzuk, illetve az intézmény éves munkatervében határozzuk meg. A 12. évfolyam tanulóinak a kötelező érettségi tantárgyakból írásbeli próba érettségét szervezünk. A vizsgák időpontját az intézmény éves munkatervében rögzítjük.

13.3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló magasabb évfolyamra akkor léphet, ha az adott évfolyamra előírt minimum követelményeket minden tárgyból teljesítette, és azokból legalább elégséges osztályzatot kapott.

Ha a tanuló legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett, a tanév végén – augusztus 15-31. között – javítóvizsgát tehet. A javítóvizsgák a törvényi előírásnak megfelelően történnek.

Magasabb évfolyamba lépéshez, a tanév végi, félévi osztályzat megállapítására a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól (kivéve a készségtárgyakat)
- engedély alapján egy vagy több tárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatti teljesítette,
- a jogszabályban megállapított időtartamnál többet mulasztott,
- egyéni tanrend szerint tanult.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy tantervi követelményeit rövidebb idő alatt osztályozó vizsgával szeretné teljesíteni kérelem kitöltésével, a szaktanár, osztályfőnök jóváhagyásával, valamint igazgatói engedéllyel teheti meg. Kérelem a titkárságon kérhető és az iskola honlapjáról is letölthető.

13.4. A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák formája

A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák a 20/2012. EMMI rendelet 24. pontjának előírásai szerint történnek. A tanulmányok alatti vizsgák a helyi tantervek követelményeire épülnek, lebonyolításuk módjánál az érettségi és a képesítő vizsgákra vonatkozó vizsgaszabályzatokat vesszük figyelembe.

Magyar nyelv és irodalom

Írásbeli és szóbeli vizsga

Az írásbeli időtartama 60 perc.

Történelem

Írásbeli és szóbeli vizsga

Az írásbeli időtartama 60 perc.

Állampolgári ismeretek

Szóbeli vizsga

Idegen nyelvek

Írásbeli és szóbeli vizsga. Az írásbeli feladat hallás utáni megértést nem tartalmaz.

Az írásbeli időtartama 60 perc.

Matematika

Írásbeli vizsga

Az írásbeli időtartama 60 perc

Fizika

Írásbeli és szóbeli vizsga

Az írásbeli időtartama 60 perc

Földrajz

Írásbeli és szóbeli vizsga

Az írásbeli időtartama 60 perc

Biológia

Írásbeli és szóbeli vizsga

Az írásbeli időtartama 60 perc

Kémia

Írásbeli és szóbeli vizsga

Az írásbeli időtartama 60 perc.

Természettudomány

Írásbeli vizsga (projektfeladat)

Az írásbeli időtartama 60 perc.

Digitális kultúra

Gyakorlati vizsga

A gyakorlati vizsga időtartama 60 perc.

Testnevelés

Gyakorlati és szóbeli vizsga

A gyakorlati vizsga időtartama 60 perc.

Ének-zene

Írásbeli vizsga.

Az írásbeli időtartama 60 perc.

Rajz / vizuális kultúra

Írásbeli vizsga (rajz és elmélet)
az írásbeli vizsga időtartama 60 perc

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Írásbeli vizsga (projektmunka)
Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc

Dráma és színház

Szóbeli vizsga

Belügyi rendészeti ismeretek

Írásbeli és szóbeli vizsga
Az írásbeli időtartama 60 perc.

Jelenismeret

Írásbeli (projektmunka)

Honvédelmi alapismeretek

Írásbeli és szóbeli vizsga
Az írásbeli időtartama 60 perc.

Pedagógiai munkatárs szakképesítés elméleti tantárgyak (13-14. évfolyamon)

Írásbeli és szóbeli vizsga
Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc.

Pedagógiai gyakorlat

Gyakorlati és szóbeli (önértékelési) vizsga
A gyakorlati vizsga időtartama 60 perc

14. A tanulók értékelésének formái, elvei

14.1. A magatartás és szorgalom minősítése

Magatartás

Példással minősíthető annak a tanulónak a magatartása, aki tevékenységével a közösséget pozitív irányba előre viszi, aki személyisége fejlesztésében, emberi kapcsolataiban, a házirendben leírtak betartásában társai elé példaként állítható.

Jó a tanuló magatartása, ha fegyelmezett, tisztelettudó, betartja az iskola házirendjében foglaltakat.

Változó a tanuló magatartása, ha a felsorakoztatott elvárásoknak általában megfelel. Bár viselkedésével szemben merülnek fel kifogások, esetenként megszegi a házirend valamely előírásait, ugyanakkor tapasztalható a magatartásában a hibái kiküszöbölésére való törekvés is.

Rossz a tanuló magatartása, ha a házirend pontjait szándékosan, több alkalommal súlyosan megszegi, kirívó fegyelmi vétséget követ el.

A tanuló magatartásának minősítését az igazolatlanul hiányzott óráinak száma is meghatározza. Ennek szabályait a Házirend tartalmazza.

Szorgalom

Példás a tanuló szorgalma, ha tanulmányi kötelezettségeit példamutatóan teljesíti. Az iskolai foglalkozásokra való felkészülésben egyéni képességeihez és körülményeihez mértén a rendszeresség és pontosság tapasztalható. Érdeklődésének megfelelően többletismeret szerzésére törekszik.

Jó a tanuló szorgalma, ha tanulmányi kötelezettségeit képességeihez és lehetőségeihez mértén teljesíti.

Változó a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkájában csak időnként tanúsít törekvést, köteleességét általában figyelmeztetésre teljesíti.

Hanyag a tanuló szorgalma, ha tanulmányi kötelezettségeit gyakran elmulasztja, nem tanul rendszeresen, nem törekszik képességei kibontakoztatására, a figyelmeztetés sem ösztönzi pontosabb, jobb munkára.

14.2. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanórai tevékenységet a tanulók otthoni felkészülésével egészítjük ki. A házi feladatok célja a gyakoroltatás, a képességfejlesztés, az önálló ismeretszerzés, az önálló tájékozódás, a magasabb szintű gondolkodási műveletek fejlesztése. Az otthoni felkészülés előírásainál figyelembe vesszük az egyéni terhelhetőséget, a digitális tanrend szerinti tanítás tapasztalatait. Az egyéni fejlesztés érdekében a házi feladatok kiadásakor differenciálunk (pl. hátránykompenzáció vagy az esélyegyenlőség biztosítása alapján). A tanulók harmonikus mentális fejlődése, a családi és kortárskapcsolatok ápolása érdekében az otthoni felkészülés időtartama a tanuló képességeihez és az iskolai elvárásokhoz igazodjon.

A szaktanároknak a házi feladatok jelölésére, kiadására lehetőséget biztosít a KRÉTA elektronikus napló rendszer.

14.3. Az iskolai írásbeli és szóbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tanulók tudásának értékeléséhez a nevelőtestület egyetértésével egységes értékelési formákat alkalmazunk, mely a KRÉTA elektronikus napló rendszerben rögzített.

Az értékelések formái:

- Témazáró dolgozat: Egy-egy téma(kör), nagyobb tananyagrészt feldolgozása, lezárása után, illetve negyedévi, félévi és év végi időszakban alkalmazható. A tanulók tudásszintjét a témazáró dolgozatok kezdetében tesztjellegű feladatokkal, többvariációs kérdéssorokkal és szöveges kifejtendő esszé jellegű feladatokkal lehet felmérni.
- Írásbeli röpdolgozat: Egy-egy feladat megoldására, fogalmak értelmezésére, összefüggések feltárására, egyszerű, rövid választ igénylő kérdések megválaszolására alkalmazható egy-egy tanórai anyag lezárása után.
- Házi dolgozat: Egy-egy nagyobb téma önálló, lehetőleg szakirodalomra és saját kutatómunkára is támaszkodó tanulói feldolgozása. A feldolgozás kiselőadás formájában is előadható a tanórán.
- Szóbeli felelet (az előző 1- 2 óra tananyagából)
- További lehetőségek a tanulók tudásának értékelésére: kísérettségi, beszámoló, kiselőadás, projektmunka, gyakorlati feladat, e-learning feladat, tesztfeladat, órai munka értékelése, csoportmunka, online feladat, szódolgozat.

Az értékelések rendje, korlátai

- Röpdolgozat a számonkérésre megjelölt anyagból bármikor íratható.
- Témazáró dolgozatot csak alapos tanórai előkészítő munka után (ismétlés, összefoglalás), előre meghatározott időpontban lehet íratni.
- Az önállóságot igénylő házi dolgozat megírására a szaktanárnak fel kell készíteni a tanulókat (a szakirodalom felkutatása, felhasználása, szerkesztés, formai követelmények meghatározása).
- Az írásbeli beszámoltatás alkalmazásakor figyelembe kell venni a tanulók terhelhetőségét, e tekintetben differenciálni is kell.

- Az írásbeli számonkérés nem szoríthatja háttérbe a szóbeli számonkérési formákat, nem mehet a szóbeli készség fejlődésének rovására.
- Az írásbeli munkákat szakszerűen, objektíven és a tanulók számára is nyilvánvaló módon kell értékelni.

A tanulmányi előmenetellel kapcsolatos egyéb tanulói jogokat a Házirend tartalmazza.

Az értékelések szerepe, súlya

A félévi és az év végi osztályzatok megállapításánál a KRÉTA elektronikus napló rendszerben rögzített értékelési formák a KRÉTA-ban is megjelenő, a tanulók számára is látható súllyal számítanak a tanulói átlagok számításakor. A témazáró dolgozat és a kísérettségi érdemjegyének súlya kétszerese a szóbeli felelet, a röpdolgozat és egyéb számonkérési formáknak.

A tanulók tudásának értékelési szempontjai

A diákokat a képességeik szerinti teljesítmény elérésében segítik az osztálybontások, érdeklődés és tudásszint szerinti csoportok, differenciált feladatok, szorgalmi feladatok, szakkörök, fakultációk, érettségi illetve felvételi előkészítők, versenyek, korrepetálások.

A tanulók munkáját elsősorban a szaktanárok, osztályfőnökök, az iskolavezetés értékeli, közvetve azonban a diáktársak is. Az értékelés folyamatosságát, rendszerességét, a tantervi előírások figyelembe vételét, az osztályzatok tárgyilagosságát fontosnak tartjuk a tanulók értékelésében. A pedagógusok a KRÉTA elektronikus napló rendszerben havi rendszerességgel rögzítik az érdemjegyeket az értékelés típusát és témáját is megjelölve. Az érdemjegy megszerzésétől számított nyolc napon belül a pedagógus rögzíti a KRÉTA-ban az érdemjegyet. A félévi és év végi eredmények megállapításánál az érdemjegyek átlagát kell figyelembe venni, attól jelentősen eltérni nem lehet. A munkaközösségek a helyi tantervekben tantárgyanként rögzítik a minimális követelményeket és a továbbhaladás feltételeit.

Az értékelés szóban és írásban, érdemjeggyel, százalékosan, esetleg szövegesen, (félévkor, év végén osztályzattal), egyéni és csoportos módon történik.

A lezáró (szummatív, minősítő) értékelés célja egy teljes képet kapni az egész tanulási folyamatról, részfolyamatról, a tanuló által elért teljesítményről. Az adott pedagógiai folyamat lezárására alkalmazzuk, szükséges az egyértelmű minősítés (általában érdemjeggyel). A szummatív értékelés akkor tekinthető hatékonnak, ha objektív, hiteles és megbízható eredményt ad. A következő, egységes százalékos teljesítmény alapján értékelünk:

A témazáró dolgozat, az osztályozó vizsga és a javító vizsgára vonatkozó értékelési táblázat:

teljesítmény	Érdemjegy
0% – 39 %	elégtelen
40% - 54%	elégséges
55% - 69%	közepes
70% - 84%	jó
85%-100%	jeles

A szummatív értékelésen túl kiemelt figyelmet fordítunk a tanulók fejlesztő (formatív) értékelésére. A fejlesztő értékelés során igyekszünk az osztályteremben, tanulócsoporthoz olyan elfogadó, pozitív munka légkört teremteni, ahol nem szégyen hibázni, bátran lehet kérdezni és örömmel fejlődni. A pedagógus segítő társaként mondja meg, mit kell változtatni ahhoz, hogy jobban menjen a tanulás. Fontos, hogy a tanulók pontosan ismerjék a tanulási folyamat céljait és a folyamat közben és végén is figyelemmel kísérjék, hogy mennyire sikerül a kitűzött célokat megvalósítani. Ezt változatos tanítási módszerekkel, munkaformák alkalmazásával érhetjük el, így a különböző tanulási igényű tanulók szükségleteit is figyelembe tudjuk venni. A tanulók haladásának, teljesítményének változatos értékelése lehetővé teszi, hogy a pedagógus és a tanuló módosítsa a tanulási folyamatot az egyéni szükségletek szerint. Ebbe az értékelési rendszerbe a szummatív értékelés elemei is beépíthetők, ha személyre szabottak és segítenek a tanulási célok pontos meghatározásában. Fontos eleme a fejlesztő értékelésnek a tanulói teljesítményre, haladásra adott gyakori visszajelzés és a tanítás módjának folyamatos alakítása a tanuló fejlődési szükségleteihez igazodva. A visszajelzés nem feltétlenül érdemjegyekben kell, hogy megnyilvánuljon, és ne a tanulóra, hanem magára feladatra koncentrálódjon. A formatív értékelés legfontosabb célja a tanulási készségek fejlesztése, a tanuló aktív részvétele a tanulási folyamatban. Lehetőséget kell teremteni arra, hogy a tanuló megtalálja azt a számára legoptimálisabb tanulási stratégiát, melynek segítségével eléri a kitűzött célokat. Képes legyen saját maga és társai munkájának értékelésére.

A belépő (9. évfolyamos) tanulók esetében a kötelező érettségi tantárgyakból (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol nyelv, német nyelv) a tanév kezdetekor, szeptember első két hetében diagnosztikai felmérést íratunk. Ennek célja az előzetes tudás felmérése, a tanulói hozzáállás megállapítása, a hiányosságok feltérképezése. A KRÉTA naplóban a diagnosztikai felmérés százalékos eredményeit rögzítjük. A diagnosztikai felmérés eredménye alapján soroljuk csoportokba idegen nyelvekből tanulóinkat, ezáltal lehetőség van homogénebb tanulói csoportok kialakítására. A többi érettségi tantárgyak esetében, ha szükséges felzárkóztató foglalkozásokat tartunk, a diagnosztikai felmérés eredményei a tanítás-tanulási folyamat tervezésében is segíti a szaktanárokat.

15. Tanulók fizikai állapotának mérése

A belépő (9. évfolyamos) tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító tanárok végzik a testnevelés órákon, tanévenként két alkalommal, szeptember és május hónapban. Ezt követően a felmérést minden évben meg kell ismételni.

2014. szeptember 1-jétől a NETFIT rendszerben mérjük a fizikai állapotot. A felmérés eredményeit a tanulókkal közölni kell, a pozitív változások elismerésére jeles (5) és jó (4) érdemjegyekkel értékelhetők.

16. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje

Iskolánkban a tanulók a döntési folyamatokban való részvételi jogokat a diákönkormányzaton keresztül gyakorolhatják.

A diákönkormányzat munkáját az általa javasolt tanár (DMS) segíti. A diákmozgalmat segítő tanár, az osztályfőnökök és minden szaktanár feladata a tanulók felkészítése a konstruktív társadalmi szereplésre.

17. Óratervek

A helyi tantervi táblázatok a 10/2012. (VI. 4.) a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló és az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló kormányrendelet alapján készültek. Az új NAT-hoz kapcsolódó Kerettantervek alapján készült helyi tantervi táblák 2020. szeptember 1-től alkalmazandók. A helyi tantervek alapján elkészített tanmenetek esetében az iskola és a pedagógus az adott tanulócsoportra igazítva határozza meg a témakörök tananyagának feldolgozásához, az ismétlésre és a gyakorlásra fordított időkeretet.

NYELVI EMELT ÓRASZÁMÚ GIMNÁZIUM
2020/2021-es tanévtől (kifutó) rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
matematika	3	3	3+1	3+1
történelem	2	2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány**			2 óra a tanuló választ	(2) (a fakultáció halad tovább)
kémia	1	2		
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
első idegen nyelv	3+2	3+2	4+2	4+2
második idegen nyelv	3	3	3+1	3+1
éneke-zene	1	1	1 óra választható	
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház*				
mozgókép-kultúra és médiaismeret*				1*
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
kötött célú órakeret (kiosztva, az összesbe nem számítandó)			4	4
Kötelező alapóraszám (a tanulóknak ennyi óra a kötelező)	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret (részben kiosztásra került, az összesbe ez a sor nem számítandó)	2	2	4	5
<i>További fakultáció (nem kötelező)</i>			1 óra	4 óra
A tanulók heti óraszám:	34	34	33 (+1)	30 (+4)
Maximális órakeret (a tanuló heti órája ezt nem haladhatja meg)	34	34	34	34

Csoportbontásban

TERMÉSZETTUDOMÁNY – SPORT EMELT ÓRASZÁMÚ GIMNÁZIUM

2020/2021-es tanévtől (kifutó) rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
történelem	2	2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány**			2 óra a tanuló választ	(2) (a fakultáció halad tovább)
kémia	1	2		
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
első idegen nyelv	3	3	4+1	4+1
második idegen nyelv	3	3	3	3
ének-zene	1	1	1 óra választható	
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház*				
mozgóképkultúra és médiaismeret*				
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés (a + 1 óra sportelmélet, a helyi tantervben kidolgozva)	5+1	5+1	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
kötött célú órakeret (kiosztva, az összesbe nem számítandó)			4	4
Kötelező alapóraszám (a tanulóknak ennyi óra a kötelező)	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret (részben kiosztásra került, az összesbe ez a sor nem számítandó)	2	2	4	5
<i>További fakultáció (nem kötelező)</i>			3 óra	5 óra
A tanulók heti óraszám:	34	34	31 (+3)	29 (+5)
Maximális órakeret (a tanuló heti órája ezt nem haladhatja meg)	34	34	34	34

Csoportbontásban

INFORMATIKAI GIMNÁZIUM

2020/2021-es tanévtől (kifutó) rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
történelem	2	2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány**			2 óra a tanuló választ	(2) (a fakultáció halad tovább)
kémia	1	2		
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
első idegen nyelv	3	3	4+1	4+1
második idegen nyelv	3	3	3	3
ének-zene	1	1	1 óra választható	1*
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház*				
mozgóképkultúra és médiaismeret*				
digitális kultúra	2+1	1+1	2	2
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
kötött célú órakeret (kiosztva, az összesbe nem számítandó)			4	4
Kötelező alapóraszám (a tanulóknak ennyi óra a kötelező)	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret (részben kiosztásra került, az összesbe ez a sor nem számítandó)	2	2	4	5
<i>További fakultáció (nem kötelező)</i>			3 óra	3 óra
A tanulók heti óraszám:	34	34	31 (+3)	31 (+3)
Maximális órakeret (a tanuló heti órája ezt nem haladhatja meg)	34	34	34	34

Csoportbontásban

KÖZSZOLGÁLATI GIMNÁZIUM

2020/2021-es tanévtől (kifutó) rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
történelem	2	2	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány**			2 óra a tanuló választ	(2) (a fakultáció halad tovább)
kémia	1	2		
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
első idegen nyelv	3	3	4+1	4+1
második idegen nyelv	3	3	3	3
éneke-zene	1	1	1 óra választható	1*
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház*				
mozgóképkultúra és médiaismeret*				
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
<i>Honvédelmi alapismeretek (vagy)</i>	1	1	2 óra (kötelezően választandó)	2 óra (kötelezően választandó)
<i>Belügyi rendészeti ismeretek (vagy)</i>				
kötött célú órakeret (kiosztva, az összesbe nem számítandó)			4	4
Kötelező alapóraszám (a tanulóknak ennyi óra a kötelező)	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret (részben kiosztásra került, az összesbe ez a sor nem számítandó)	2	2	4	5
<i>További fakultáció (nem kötelező)</i>			1 óra	3 óra
A tanulók heti óraszám:	34	34	33 (+1)	31 (+3)
Maximális órakeret (a tanuló heti órája ezt nem haladhatja meg)	34	34	34	34

Csoportbontásban

Lehetőség szerint csoportbontásban

HUMÁN GIMNÁZIUM
2020/2021-es tanévtől (kifutó) rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3+1	4	4+1	4+1
matematika	3	3	3+1	3+1
történelem	2	2+1	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
természettudomány**			2 óra a tanuló választ	(2) (a fakultáció halad tovább)
kémia	1	2		
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
első idegen nyelv	3	3	4+1	4+1
második idegen nyelv	3	3	3	3
éneke-zene	1	1	1 óra választható	
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház*			1	1
mozgóképkultúra és médiaismeret*				
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
jelenismeret***	1	1		2
kötött célú órakeret (kiosztva, az összesbe nem számítandó)			4	4
Kötelező alapóraszám (a tanulóknak ennyi óra a kötelező)	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret (részben kiosztásra került, az összesbe ez a sor nem számítandó)	2	2	4	5
<i>További fakultáció (nem kötelező)</i>			1 óra	3 óra
A tanulók heti óraszám a tervek szerint:	34	34	33 (+1)	31 (+3)
Maximális órakeret (a tanuló heti órája ezt nem haladhatja meg)	34	34	34	34
csoportbontásban			lehetőség szerint csoportbontásban	

* A dráma és színház tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti. A dráma és színház vagy a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy a 11. és a 12. évfolyamon kötelezően választandó.

** Gimnáziumokban a 9-10. évfolyamon diszciplináris bontásban folyik a természettudományi tantárgyak tanulása, tanítása, 11-12. évfolyamon ezek fakultációban tovább vihetők. Az a tanuló, aki nem választ az előbbiekből "természettudomány" tantárgyat tanul 11. évfolyamon kötelezően.

*** A jelenismeret tantárgy 9. és a 10. évfolyamon kötelező tantárgy, csoportbontásban tanítandó. A 12. évfolyamon fakultációban választható.

EMELT SZINTŰ IDEGEN NYELVI KÉPZÉS
2024/2025-ös tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza				
	9.	10.	11.	12.	
Magyar nyelv és irodalom					
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1	
Matematika					
matematika	3+1	3	3+1	3+1	
Történelem és állampolgári ismeretek					
történelem	2	2+1	3+1	3+1	
állampolgári ismeretek				1	
Természettudomány és földrajz					
természettudomány** (ha nem választ más természettudományos tantárgyat)			2		
kémia	1	2	2	(2 megy tovább a fakultáció)	
fizika	2	3			
biológia	3	2			
földrajz	2	1			
Idegen nyelv					
első idegen nyelv*	3+2	3+2	4+1	4+1	
második idegen nyelv	3	3	3	3	
Művészetek*****					
ének-zene	1	1	1		
vizuális kultúra	1	1			
dráma és színház*					1
mozgóképkultúra és médiaismeret*					
Technológia					
digitális kultúra	2	1	2		
Testnevelés és egészségfejlesztés					
testnevelés	5	5	5	5	
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	
A tanulók óraszáma a fakultációs órakeret nélkül	35	35	31	29	
Fakultációs órakeret (a kötött és szabadon tervezhető, valamint az emelt szintű oktatás órakeretéből maradt óraszám)			5	7	

Kötött célú órakeret***			4	4
Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	4	5
emelt szintű oktatásban felhasználható órakeret	2	2	2	2
Kötelező alap-óraszám (a tanulóknak ennyi óra kötelező)	32	32	30	29
Maximális órakeret (a tanuló heti órája nem haladhatja meg ezt az óraszámot)	34 (+2)	34(+2)	34(+2)	34+(+2)

csoporthatásban

* A dráma és színház tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti. A dráma és színház vagy a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy a 12. évfolyamon kötelezően választandó.

** Gimnáziumokban a 9-10. évfolyamon diszciplináris bontásban folyik a természettudományi tantárgyak tanítása, tanítása. A természettudományi tárgyak emelt óraszámában 11-12. évfolyamon folytathatók.

*** A kötelező érettségi tárgyakhoz rendelhető órakeret a két évfolyamon 8 óra (a kötelező óraszámán belül). A 11. és 12. évfolyamon legalább 4-4 tanórát bármely érettségi tantárgy oktatására kell felhasználni. Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie.

**** A szabadon tervezhető órakeret terhére kerettantervvel rendelkező tantárgyak tanítása szervezhető. Ez az órakeret lehetővé teszi az alapóraszámában biztosított tantárgyak óraszámának az iskola helyi tantervében meghatározandó emelését is.

***** A művészetekre tervezett heti 1 óra a 11. évfolyamon megvalósulhat a dráma és színház, a vizuális kultúra, az ének-zene, valamint a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárggyal is.

EMELT ÓRASZÁMÚ TERMÉSZETTUDOMÁNYOS KÉPZÉS

2024/2025-ös tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza				
	9.	10.	11.	12.	
Magyar nyelv és irodalom					
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1	
Matematika					
matematika	3+1	3	3+1	3+1	
Történelem és állampolgári ismeretek					
történelem	2	2+1	3+1	3+1	
állampolgári ismeretek				1	
Természettudomány és földrajz					
természettudomány** (ha nem választ más természettudományos tantárgyat)			2		
kémia	1+1	2	2	(2 - megy tovább a fakultáció)	
fizika	2	3			
biológia	3	2			
földrajz	2	1+1			
Idegen nyelv					
első idegen nyelv	3	3	4	4+1	
második idegen nyelv	3	3	3	3	
Művészetek*****					
ének-zene	1	1	1 (választható)		
vizuális kultúra	1	1			
dráma és színház*					1
mozgóképkultúra és médiaismeret*					
Technológia					
digitális kultúra	2	1	2		
Testnevelés és egészségfejlesztés					
testnevelés	5	5	5	5	
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	
A tanulók óraszám a fakultációs órakeret nélkül	34	34	30	29	
Fakultációs órakeret (a kötött és szabadon tervezhető órakeretből maradt óraszám)			4	5	

Kötött célú órakeret***			4	4
Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	4	5
Kötelező alap óraszám (a tanulóknak ennyi óra kötelező)	32	32	30	29
Maximális órakeret (a tanuló heti órája nem haladhatja meg ezt az óraszámot)	34	34	34	34

csoportbontásban

* A dráma és színház tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti. A dráma és színház vagy a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy a 12. évfolyamon kötelezően választandó.

** Gimnáziumokban a 9-10. évfolyamon diszciplináris bontásban folyik a természettudományi tantárgyak tanulása, tanítása. A természettudományi tárgyak emelt óraszámában 11-12. évfolyamon folytathatók.

*** A kötelező érettségi tárgyakhoz rendelhető órakeret a két évfolyamon 8 óra (a kötelező óraszámán belül). A 11. és 12. évfolyamon legalább 4-4 tanórát bármely érettségi tantárgy oktatására kell felhasználni. Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie.

**** A szabadon tervezhető órakeret terhére kerettantervvel rendelkező tantárgyak tanítása szervezhető. Ez az órakeret lehetővé teszi az alapóraszámában biztosított tantárgyak óraszámának az iskola helyi tantervében meghatározandó emelését is.

***** A művészetekre tervezett heti 1 óra a 11. évfolyamon megvalósulhat a dráma és színház, a vizuális kultúra, az ének-zene, valamint a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárggyal is.

EMELT ÓRASZÁMÚ KÉPZÉS DIGITÁLIS KULTÚRÁBÓL

2024/2025-ös tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom				
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
Matematika				
matematika	3+1	3	3+1	3+1
Történelem és állampolgári ismeretek				
történelem	2	2+1	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
Természettudomány és földrajz				
természettudomány** (ha nem választ más természettudományos tantárgyat)			2	
kémia	1	2	2	(2 megy tovább a fakultáció)
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
Idegen nyelv				
első idegen nyelv	3	3	4	4+1
második idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek*****				
éneke-zene	1	1	1	
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház*				
mozgóképkultúra és médiaismeret*				
Technológia				
digitális kultúra	2+1	1+1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés				
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
A tanulók óraszámja a fakultációs órakeret nélkül	34	34	30	29
Fakultációs órakeret (a kötött és szabadon tervezhető órakeretből maradt óraszám)			4	5

Kötött célú órakeret***			4	4
Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	4	5
Kötelező alap óraszám (a tanulóknak ennyi óra kötelező)	32	32	30	29
Maximális órakeret (a tanuló heti órája nem haladhatja meg ezt az óraszámot)	34	34	34	34

csoportbontásban

* A dráma és színház tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti. A dráma és színház vagy a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy a 12. évfolyamon kötelezően választandó.

** Gimnáziumokban a 9-10. évfolyamon diszciplináris bontásban folyik a természettudományi tantárgyak tanulása, tanítása. A természettudományi tárgyak emelt óraszámában 11-12. évfolyamon folytathatók.

*** A kötelező érettségi tárgyakhoz rendelhető órakeret a két évfolyamon 8 óra (a kötelező óraszámán belül). A 11. és 12. évfolyamon legalább 4-4 tanórát bármely érettségi tantárgy oktatására kell felhasználni. Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie.

**** A szabadon tervezhető órakeret terhére kerettantervvel rendelkező tantárgyak tanítása szervezhető. Ez az órakeret lehetővé teszi az alapóraszámában biztosított tantárgyak óraszámának az iskola helyi tantervében meghatározandó emelését is.

***** A művészetekre tervezett heti 1 óra a 11. évfolyamon megvalósulhat a dráma és színház, a vizuális kultúra, az ének-zene, valamint a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárggyal is.

KÖZSZOLGÁLATI (RENDESZETI, KATONAI) KÉPZÉS

2024/2025-ös tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza				
	9.	10.	11.	12.	
Magyar nyelv és irodalom					
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1	
Matematika					
matematika	3+1	3	3+1	3+1	
Történelem és állampolgári ismeretek					
történelem	2	2+1	3+1	3+1	
állampolgári ismeretek				1	
Természettudomány és földrajz					
természettudomány** (ha nem választ más természettudományos tantárgyat)			2		
kémia	1	2	2	(2 megy tovább a fakultáció)	
fizika	2	3			
biológia	3	2			
földrajz	2	1			
Idegen nyelv					
első idegen nyelv	3	3	4	4+1	
második idegen nyelv	3	3	3	3	
Művészetek*****					
ének-zene	1	1	1		
vizuális kultúra	1	1			
dráma és színház*					1
mozgóképkultúra és médiaismeret*					
Technológia					
digitális kultúra	2	1	2		
Testnevelés és egészségfejlesztés					
testnevelés	5	5	5	5	
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	
Honvédelmi ismeretek					
honvédelmi alapismeretek	1	1			
honvédelmi alapismeretek vagy belügyi rendészeti ismeretek (kötelezően választandó)			2	2	

A tanulók óraszám a fakultációs órakeret nélkül	34	34	32	31
Fakultációs órakeret (a kötött és szabadon tervezhető órakeretből maradt óraszám)			2	3
Kötött célú órakeret***			4	4
Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	4	5
Kötelező alap óraszám (a tanulóknak ennyi óra kötelező)	32	32	30	29
Maximális órakeret (a tanuló heti órája nem haladhatja meg ezt az óraszámot)	34	34	34	34

csoportbontásban

* A dráma és színház tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti. A dráma és színház vagy a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy a 12. évfolyamon kötelezően választandó.

** Gimnáziumokban a 9-10. évfolyamon diszciplináris bontásban folyik a természettudományi tantárgyak tanulása, tanítása. A természettudományi tárgyak emelt óraszámában 11-12. évfolyamon folytathatók.

*** A kötelező érettségi tárgyakhoz rendelhető órakeret a két évfolyamon 8 óra (a kötelező óraszámán belül). A 11. és 12. évfolyamon legalább 4-4 tanórát bármely érettségi tantárgy oktatására kell felhasználni. Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie.

**** A szabadon tervezhető órakeret terhére kerettantervvel rendelkező tantárgyak tanítása szervezhető. Ez az órakeret lehetővé teszi az alapóraszámában biztosított tantárgyak óraszámának az iskola helyi tantervében meghatározandó emelését is.

***** A művészetekre tervezett heti 1 óra a 11. évfolyamon megvalósulhat a dráma és színház, a vizuális kultúra, az ének-zene, valamint a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárggyal is.

HUMÁN GIMNÁZIUMI KÉPZÉS

2024/2025-ös tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgyak (műveltségi területenként)	A gimnáziumi képzés nevelés-oktatási szakasza			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom				
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
Matematika				
matematika	3+1	3	3+1	3+1
Történelem és állampolgári ismeretek				
történelem	2	2+1	3+1	3+1
állampolgári ismeretek				1
Természettudomány és földrajz				
természettudomány** (ha nem választ más természettudományos tantárgyat)			2	
kémia	1	2	2	(2 megye tovább a fakultáció)
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
Idegen nyelv				
első idegen nyelv	3	3	4	4+1
második idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek*****				
ének-zene	1	1	1	
vizuális kultúra	1	1	(választható)	
dráma és színház*			1	1
mozgóképkultúra és médiaismeret*			(választható)	
Technológia				
digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés				
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Jelenismeret*****				
jelenismeret*****	1	1		
A tanulók óraszámja a fakultációs órakeret nélkül	34	34	31	29

Fakultációs órakeret (a kötött és szabadon tervezhető órakeretből maradt óraszám)			3	5
Kötött célú órakeret***			4	4
Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	4	5
Kötelező alap óraszám (a tanulónak ennyi óra kötelező)	32	32	30	29
Maximális órakeret (a tanuló heti órája nem haladhatja meg ezt az óraszámot)	34	34	34	34

csoportbontásban

* A dráma és színház tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti. A dráma és színház vagy a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy a 12. évfolyamon kötelezően választandó.

** Gimnáziumokban a 9-10. évfolyamon diszciplináris bontásban folyik a természettudományi tantárgyak tanulása, tanítása. A természettudományi tárgyak emelt óraszámában 11-12. évfolyamon folytathatók.

*** A kötelező érettségi tárgyakhoz rendelhető órakeret a két évfolyamon 8 óra (a kötelező óraszámán belül). A 11. és 12. évfolyamon legalább 4-4 tanórát bármely érettségi tantárgy oktatására kell felhasználni. Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie.

**** A szabadon tervezhető órakeret terhére kerettantervvel rendelkező tantárgyak tanítása szervezhető. Ez az órakeret lehetővé teszi az alapóraszámában biztosított tantárgyak óraszámának az iskola helyi tantervében meghatározandó emelését is.

***** A művészetekre tervezett heti 1 óra a 11. évfolyamon megvalósulhat a dráma és színház, a vizuális kultúra, az ének-zene, valamint a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárggyal is.

***** A jelenismeret tantárgy 9. és 10. évfolyamon kötelező tantárgy, csoportbontásban tanítandó..

VÁLASZTHATÓ FAKULTÁCIÓK ÉS ÓRASZÁMAIK

2024/2025-ös tanévtől felmenő rendszerben

A tanulók fakultációs órakeret nélküli óraszámai az alábbi táblázatban szereplő óraszámokkal növekednek a tanulók választása alapján. A tanuló óraszámja nem haladhatja meg az órahálóiban szereplő maximális órakeretet.

	évfolyam	
	11.	12.
matematika (emelt érettségire felkészítő)	1	1
történelem (emelt érettségire felkészítő)	1	1
első idegen nyelv (előrehozott érettségire felkészítő közép- vagy emelt szinten)	1	1
első idegen nyelv emelt szintű érettségire való felkészítés (középszintű előrehozott vizsgával rendelkezőknek)		2
második idegen nyelv (érettségire felkészítő)	1	2
honvédelmi alapismeretek (a közszolgálati képzés tanulóiin kívül)	2	2
belügyi rendészeti ismeretek (a közszolgálati képzés tanulóiin kívül)	2	2
digitális kultúra (érettségire felkészítő)		2
mozgóképkultúra és médiaismeret (érettségire felkészítő)		1
állampolgári ismeretek (érettségire felkészítő)		1
érettségire felkészítő (a 11. évfolyamon választott természettudományos tantárgy továbbvitele)		2
érettségire felkészítő (második természettudományos tárgy)	2	2
érettségire felkészítő, tehetséggondozó csoport (bármely egyéb tantárgy igény és megfelelő létszám szerint)	1	1
érettségire felkészítő, felzárkóztató (bármely egyéb tantárgy igény és megfelelő létszám szerint)	1	1

PEDAGÓGIAI MUNKATÁRS (pedagógiai asszisztens szakirány)

A szakképesítés alapadatai:

A szakképesítés azonosító száma: 4 0119 01

Szakképesítés megnevezése: Pedagógiai munkatárs

Szakirány megnevezése: Pedagógiai asszisztens

Programkövetelmény száma: 01194002

Tanulmányi terület: Pedagógia

Évfolyamok száma: 2 év

Tantárgy	13. évfolyam	14. évfolyam
<i>Pedagógiai, pszichológiai feladatok</i>		
Pedagógia	5	5
Pedagógiai gyakorlat	8 (külső gyakorlat maximum 7 óra kint (óvoda))	8 (külső gyakorlat maximum 7 óra kint (iskola))
Pszichológia	5	5
<i>Családpedagógiai alapismeretek</i>		
Pedagógiai szociológia	3	3
Mentálhigiéné	2	2
<i>Szabadidőpedagógia</i>		
Szabadidőszervezés	3	3
<i>Gondozás és egészségnevelés</i>		
Gondozás és egészségnevelés	2	2
<i>Kommunikáció és viselkedéskultúra</i>		
Kommunikáció	3	3
<i>Szakmai idegen nyelv</i>		
Szakmai idegen nyelv (angol, német)	2+2 óra	2+2 óra
Kötelező óraszám	35 óra	35 óra

PEDAGÓGIAI MUNKATÁRS (gyógypedagógiai asszisztens szakirány)

A szakképesítés alapadatai:

A szakképesítés azonosító száma: 4 0119 01

Szakképesítés megnevezése: Pedagógiai munkatárs

Szakirány megnevezése: Gyógypedagógiai asszisztens

Programkövetelmény száma: 01194001

Tanulmányi terület: Pedagógia

Évfolyamok száma: 2 év

Tantárgy	13. évfolyam	14. évfolyam
<i>Pedagógiai, pszichológiai feladatok</i>		
Pedagógia	5	5
Pedagógiai gyakorlat	8 (külső gyakorlat maximum 7 óra kint (óvoda, iskola)	8 (külső gyakorlat maximum 7 óra kint (gyógypedagógiai intézmény)
Pszichológia	5	5
<i>Általános gyógypedagógiai ismeretek</i>		
Gyógypedagógiai alapismeretek	3 (1. félévben heti 6 óra)	3
Gyógypedagógiai gyakorlat	3 (2. félévben heti 6 óra)	2
<i>Speciális gyógypedagógiai ismeretek</i>		
Gyógypedagógiai pszichológia	3	3
Gyógypedagógiai tantárgypedagógiák	2	3
Gyógypedagógiai egészségtan	2	2
<i>Szakmai idegen nyelv</i>		
Szakmai idegen nyelv (angol, német)	2+2 óra	2+2 óra
Kötelező óraszám	35 óra	35 óra

18. A helyi tantervben szereplő tantárgyak csoportbontási feltételei, általános elvek

tantárgy	idegen nyelv (emelt szintű idegen nyelvi oktatás)	idegen nyelv (nem emelt szintű idegen nyelvi osztályok)	digitális kultúra	testnevelés (közszolgálati gimnázium)	szabadon és kötelezően választható tantárgyak
kritériumok					
évfolyam	9-12.	9-12.	9-12	9-12	11-12.
indoklás	képességnek megfelelő haladás biztosítása, versenyeztetés, tehetséggondozás	képességnek megfelelő haladás biztosítása, homogén tanulócsoport létrehozása	azonos évfolyamon az osztálylétszám és az informatika termék kapacitása határozza meg	az osztálylétszám alapján a helyi tantervben megfogalmazott követelmények hatékonyabb megvalósítása érdekében	egyéni nyilatkozat alapján, eljárásrendnek megfelelően
létrehozott csoportok szervezeti kerete, módja	osztályszintű	évfolyam szintű bontás	osztályszintű	osztályszintű	elsődlegesen évfolyam szintű
létrehozott csoportok száma	2	3-4	2	2	1-2
minimális-maximális létszám	12-23	12-23	13-18	15-29	6-20
óratöbbletet, plusz forrást igényel-e	nem	nem	nem	nem	nem
óratöbbletet, plusz forrást igényel- fedezete	finanszírozott órakeretben, várható többlettanítással	finanszírozott órakeretben, várható többlettanítással	finanszírozott órakeretben, várható többlettanítással	finanszírozott órakeretben, várható többlettanítással	finanszírozott órakeretben, várható többlettanítással

csoportba kerülés feltétele	9. évfolyamon a diagnosztikai felmérések eredménye alapján	9. évfolyamon a diagnosztikai felmérések eredménye alapján	osztálynévsor és/vagy tagozatkód alapján	osztálynévsor	szülői, tanulói igény
jelentkezés módja					nyilatkozat
jelentkezés határideje					minden év április 30.
átjárhatóság a csoportok között	igen	igen	igen igazgatói engedéllyel	igen igazgatói engedéllyel	igen, szaktanár, osztályfőnök jóváhagyásával igazgató engedéllyel, átjelentkezés formanyomtatvány kitöltésével
átjárhatóság feltétele, határideje					érintett felek egyeztetése után, előző tanév június 15.
Eredményesség	B2 szint elérése	sikeres érettségi			érettségi
Felelős	idegennyelvi munkaközösség -vezető	idegennyelvi munkaközösség - vezető	matematika-fizika-digitális kultúra munkaközösség- vezető	természettudomány és sport munkaközösség -vezető	általános igazgatóhelyettes

19. A Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakgimnázium és Kollégium kollégiumának pedagógiai programja

„A tanítás csupán egyetlen szirma annak a virágnak, amelynek neve: nevelés.”

19.1. Bevezetés

Munkánkat a kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló jogszabályban meghatározottaknak megfelelően kívánjuk végezni.

A kollégium az iskolával közös igazgatású, nem önálló intézmény. Az iskolaigazgató vezetésével a kollégium közvetlen irányítását a kollégiumi csoportvezető látja el.

A tanulószobákat szakképzett pedagógusok vezetik. A kollégiumban azokat a gyerekeket helyezük el – hétfőtől péntekig -, akik a vármegye, illetve a környező vármegyék távolabbi településein élnek.

A kollégium pedagógiai programja szervesen illeszkedik az iskola pedagógiai programjához. Szemléletében, céljaiban megegyezik, azzal elválaszthatatlan egységet képez, ugyanazokat az alapértékeket vallja magáénak.

Célunk a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, nemzetiségi identitásuk fejlesztésének, sikeres életpályára való felkészítésének segítése. Feladatunk olyan kompetenciák kialakítása és fejlesztése, melyek a felnőtt életben való boldoguláshoz, a sikerek eléréséhez nélkülözhetetlenek.

További célunk, hogy a kollégium szabályait és házirendben leírt betartandó pontokat a kollégiumban lakó tanulók a gyakorlati életben alkalmazzák. Fontos számunkra – kollégiumi nevelők számára - a bizalmi légkör kialakítása, és az, hogy a szociális készségeket elsajátítsák és fejlesszék tanulóink.

19.1.1. Küldetésnyilatkozat

A kollégium azon tanulóknak, akik a Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakgimnázium és Kollégiumban kívánnak tanulni folyamatosan biztosít ellátást, a tanuláshoz megfelelő feltételt, valamint az egyéni igények szerint tehetséggondozást, vagy korrepetálást.

Olyan kollégiumot kívánunk kialakítani, ahol a tanulók családi légkörben, optimális tárgyi feltételek között, egységes nevelési hatásrendszerben, a fiatalok aktív, alkotó részvételével tanulhatnak nyelvet, erősödhet nemzetiségi identitástudatuk, szerezhhetnek európai színvonalú tudást, készülhetnek a továbbtanulásra, a felnőtt életükre.

Kulcskompetenciák

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

19.1.2. Rendezvényeink

Minden közösség, így a kollégiumi közösség életében is nagy szerepe van a hagyományoknak. Nemcsak a szabadidő kulturált eltöltéséhez járulnak hozzá, hanem a közösség építését és megtartását is szolgálják.

A kollégiumi beköltözést követően első kollégiumi rendezvényünk, amely segíti a Martfű Városi Művelődési Központtal való szoros kapcsolattartásunk, hogy az **Országos Könyvtári Napok** keretein belül újonnan beköltöző kollégistáink beiratkozhatnak a Martfű Városi Könyvtárba. Bízunk benne, hogy gimnazista éveik alatt sokszor, örömmel keresik majd fel az intézményt.

Az SZSZC Martfűi Damjanich János Szakképző Iskola és Kollégium tanulóival a kollégiumon belül, majd a város felkérésének eleget téve a Martfűi Református templomkertben emlékezünk **ünnepi műsorral és koszorúzással az aradi vértanúk mártírhalálára.**

Szintén nagy sikerei vannak **sportdélutánjainknak.**

Decemberben kerül megrendezésre a **Kollégiumi Mikulásest**, majd a **Kollégiumi Karácsony**, mely egy igazán meghitt ünnepség.

Februárban **farsangi bált** tartunk.

Áprilisi rendezvényünk a **Kollégiumi Hajnóczy – Damjanich Elmebajnokság**. A rendezvény helyszíne a Martfű Városi Művelődési Központ és Könyvtár ifjúsági termébe volt. A csapatok a minél előkelőbb helyezések megszerzéséért örömmel versengenek.

Április hónap végén a kollégiumunkban ünnepélyes keretek között az itt maradó diáktársak, a kollégiumi nevelők és iskolánk igazgatója bensőségesen, hol nagyokat nevetve, hol sírástól elcsukló hangon elbúcsúznak ballagó diáktársaiktól. Felidézzük az elmúlt négy év szépségét.

Júniusban **jó hangulatú, sportos kollégiumi rendezvénnyel** búcsúztatjuk a tanévet. Kollégistáink legnagyobb örömeire tanár-diák meccsek veszik kezdetüket, mely összecsapásokban aktívak kollégáink és diákjaink egyaránt. A sportvetélkedőket követően a bográcásban főtt vacsorát jóízűen fogyasztják el a kellemesen elfáradt tanulók és pedagógusok.

19.2. Helyzetfeltárás és értékelés

19.2.1. Az intézmény neve, adatai, környezeti jellemzők

Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakgimnázium és Kollégium

Beiskolázási körzet: elsősorban Jász-Nagykun-Szolnok vármegye és a környező vármegyék

A kollégium címe, férőhelye, létszáma:

5435, Martfű, Gesztenyesor 15.

Férőhelyek száma: 40 fő

Létszám: mindig a kollégiumba történő beiratkozás függvényében, a munkatervben minden évben külön meghatározva.

A kollégium 40 férőhelyes, 4-6 fős szobákban laknak a tanulók.

A vizesblokkokban a megfelelő számú mosdó, zuhany és illemhelyiség korszerű, higiénikus körülményeket jelent. Ezen kívül van 1 tanulószoba, 1 nevelői szoba, 1 teakonyha és 1 társalgó.

A berendezéssel igyekeztünk a környezetet esztétikussá és otthonossá tenni. Célunk, hogy megteremtjük a nyugodt pihenés, lehetőség szerint az egyéni visszavonulás lehetőségét.

A tanulószobákban megteremtjük a tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális és egyéb szabadidős tevékenységek, szakkörök működésének feltételeit. Tanulószobán 16.00-16.55-ig és ezt követően 17.05-18.00-ig vannak. Az őszi szünetig a 9. évfolyamnak mind a 2 tanulószoba kötelező. És szintén kötelező mind a két tanulószoba 4,00 átlag alatt. 4,00-4,2 átlag között 1 tanulószoba kötelező, a másik 1 órát a szobájában lehet, és itt tanulhat a gyermek. 4,2 átlag felett szabad tanulószoba van, mind a 2 órát a szobájában tanulhatja a gyermek.

A közösségi térben elhelyezett televízió lehetővé teszi a tanulók számára, hogy kis csoportokban vagy esetenként egyénileg is érdeklődésüknek megfelelő filmek nézésével töltsék idejüket. Kollégiumunkban vezeték nélküli internet működik. A tágas és jól felszerelt társalgónk alkalmas színtere a közösségi együttlétnek, a kulturált, tartalmas szabadidő eltöltésének.

Az épületben lévő konditermet tanulóink mindennap használhatják, a nagy tornatermet pedig heti egy vagy két alkalommal az esti órákban.

A gimnáziumba utazás: 07.20 körül a Martfű Sportpályától (Martfű Újtelep), Tiszaföldvár buszpályaudvarig közlekednek. Az utazáshoz a vármegyebérletet biztosítjuk tanulóinknak.

19.2.2. Humán erőforrás

A nevelési feladatokat az Nkt.-ben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott kollégiumi nevelőtanárok látják el. Munkájukat a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzik. A nevelők rendszeres önképzéssel vagy szervezett továbbképzéssel megújított szakmai ismeretekkel rendelkeznek. Munkájukat az egyenlő bánásmód, az igazságosság és az egészséges életmódra nevelés határozza meg. Az igazgató feladata a kollégák munkájának összehangolása, a kollégiumi szintű szervezési feladatok ellátása, a tanulói nyilvántartások vezetése, a közös helyiségek és eszközök használatának felügyelete, kapcsolattartás. A nevelőtestület képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére, jártas különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában. Egyéniségükkel, megjelenésükkel, felkészültségükkel, műveltségükkel, életmódjukkal követendő példaként szolgálnak a kollégisták számára. Megfelelő empátiával rendelkeznek,

pedagógiai kommunikációjukban a tanulók iránti bizalmat, szeretetet helyezik előtérbe. Képesek a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére és megértésére, a konfliktusok eredményes kezelésére. Képesek a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani, munkájuk során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A kollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

19.2.3. A kollégium társadalmi szerepe

A kollégium a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, illetve akiknek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium a környezet, a helyi társadalom, a beiskolázási körzet sajátosságait, partnereinek igényeit, továbbá a társadalmi elvárásokat figyelembe véve végzi munkáját. A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy segítse a tanulókat a hátrányok leküzdésében, hogy esélyeket teremtsen, biztosítsa az integrációt, a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fejlesztésében és a felzárkózás segítésében. A kollégium megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló kisközösségekben a közösségi együttélés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását. Ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

19.2.4. A kollégium kapcsolata

A kollégium együttműködik azokkal a szervezetekkel, személyekkel akik segíteni tudják a pedagógiai munkát. A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével. A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. Iskolával egybeszervezett kollégium lévén mindennapos a kapcsolat tanulóink tanáraival, jó az információáramlás. Minden iskola által szervezett programon aktívan részt veszünk tanulóinkkal.

19.2.4.1. Társintézményekkel

A kollégium feladatait csak akkor tudja egyre teljesebben megvalósítani, ha a környezetében lévő más intézményekkel jó kapcsolatot alakít ki, megismerve az ott alkalmazott pedagógiai módszereket és eljárásokat. A folyamatos kapcsolatépítés, fenntartás elősegíti, hogy a kollégium céljait elérje, feladatait eredményesen megoldja.

19.2.4.2. Művelődési intézményekkel

Célként jelöljük meg, munkatervünkben is szerepeltetetten a Martfű Művelődési Központ és Könyvtárral szorosabb együttműködést. Ezért örömmel fogadjuk el meghívásukat **színházi előadásokra, komolyzenei koncertekre, kiállításmegnyitókra, író-olvasó találkozókra.**

19.2.4.3. Szülőkkel/gondviselőkkel

Célunk, hogy a szülők legyenek elégedettek a kollégium és a család kapcsolatával, a kollégium életrendjével, az itt folyó nevelőmunkával, a tanulást és továbbtanulást segítő tevékenységgel, a kollégium által közvetített értékekkel, a kulturális és szabadidős programokkal, a pedagógusok szakmai teljesítményével, a tanulókkal való törődéssel és a róluk való gondoskodással, a kollégium tárgyi felszereltségével, a lakhatási feltételekkel.

A szülők telefonon bármikor érdeklődhetnek, kereshetnek bennünket. Igény és szükség esetén személyesen is rendelkezésükre állunk, hogy a gyermek érdekében konzultáljunk. Ha a gyermek viselkedésében rendkívüli negatív irányú változást észlelünk, azonnal értesítjük a szülőt/gondviselőt. a pozitív irányú változásokat dicsérettel jutalmazzuk.

19.2.4.4. Diákönkormányzattal

A kollégiumi élet megszervezésében szerepe van a kollégiumi diákönkormányzatnak. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit. A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

19.2.4.5. Gyermek és ifjúságvédelem

Az e téren adódó feladatokat az intézmény ifjúságvédelmi felelősének segítségével látjuk el.

19.3. Elvek

19.3.1. Az intézményegységünk alapvető nevelési alapelvei, céljai, küldetése

A kollégiumi nevelés célja a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

A kollégium gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakít ki, és tanulóközpontú tevékenységrendszerrel működik, melynek főbb alapelvei:

- az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése
- demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása
- a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása
- a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség
- szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében
- az alapvető erkölcsi normák érvényesítése
- az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele
- építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységére, önszerveződő képességére
- az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés
- a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése

19.3.2. Kollégiumi nevelési feladatok területei

A kollégium – a kollégiumi jogviszony fennállása alatt – biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

- A tanulás tanítása
- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- A családi életre nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés

19.3.2.1. Nevelés, fejlesztés általában

Alapelvünk, hogy

- optimális feltételeket teremtsünk a művelődéshez, az ismeretszerzéshez
- a fejlesztésben az egyéni, valódi fejlődési szükségletekből indulunk ki
- közvetítsük az alapvető, hagyományos erkölcsi normákat
- a kollégiumi tudásközvetítésben figyelembe vesszük az iskolai ismeretsajátítást

19.3.2.2. Életrend, életvitel

Alapelvünk, hogy

- az egészséges életvitel feltételei az otthonos környezet, az életkorhoz igazodó napirend, a megfelelő étkeztetés által biztosítottak legyenek
- mindenkor figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, személyes szükségleteket
- a kollégium legyen a tanulók második otthona

19.3.2.3. Tanítás-tanulás

Alapelvünk, hogy

- mindenki számára biztosítottak legyenek a megfelelő tanulási körülmények, eszközök
- mindenki számára biztosított legyen a szükséges tanári vagy tanulói segítség
- a fiatalokat a hátrányaik ledolgozásában a személyes szükségleteiknek megfelelően támogatjuk - biztosítjuk a változatos tanítási-tanulási formákat
- lehetővé tegyük a nyelvi és számítógépes ismeretek elmélyítését.

19.3.2.4. Szabadidő szervezés

Alapelvünk, hogy

- biztosítsuk a feltételeket a szabadidő kulturált eltöltéséhez
- a szabadidős programoknak minél többféle igényt, szükségletet kell kielégíteni
- a tárgyi feltételek hozzáférhetősége a kellő időben biztosított legyen

19.3.2.5. Tehetségvédelem, tehetséggondozás

Alapelvünk, hogy

- a tehetség megmutatkozásának, kibontakozásának a kollégiumi tevékenységrendszerben lehetőséget kell teremteni
- a tehetséggondozásban a személyiség teljes fejlesztésére figyelünk
- az iskolával, a családdal, és más érintettekkel való együttműködés nélkül nem lehet hatékony a tehetségek gondozása

19.3.2.6. Hátránykompenzáció

Alapelvünk, hogy

- minél alaposabban megismerjük a hátrány-típusokat és a hátrányok keletkezésének okait
- a hátránykompenzációs tevékenységek illeszkedjenek a valós igényekhez
- a kollégium nevelési klímáját az egyik legfontosabb nevelési tényezőnek tekintjük a hátránykompenzációval összefüggő feladatok megoldásában

19.3.2.7. Pályaorientációs tevékenység

Alapelvünk, hogy

- a tevékenységek formáját és tartalmát a differenciálás alapján szervezzük
- az intézményi és személyes kapcsolatainkat is mozgósítjuk a fiatalok pályaválasztásának támogatásában
- megadjuk a szülőknek is a szükséges segítséget ilyen irányú problémák megoldásához

19.4. A pedagógiai tevékenység szerkezete

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek és ifjak optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást.

Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A kollégiumi élet belső szabályozását az iskola igazgatójának irányításával a nevelőtestület a belső és a külső környezet változásait figyelembe véve alakítja.

A kollégiumi tevékenység szerkezete:

- Felkészítő foglalkozások - Tanulást segítő foglalkozások
- Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások
 - o Csoportvezetői foglalkozások (ebből évi 22 óra tematikus foglalkozás)
 - o A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások, diákforumok
 - o Egyéni törődést biztosító foglalkozások
- Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások
- Téma napok, témahetek, projektek

A kollégiumban a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről az ügyeletes nevelőtanár gondoskodik. A kollégium – céljai elérése érdekében – gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakít ki, és tanulóközpontú tevékenységrendszerrel működtet. A tanulók mindig megkereshetik a nevelőtanárokat, és feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére. Elsősorban a hetente tartott csoportfoglalkozásokon, de más időpontban is meghallgatjuk a kollégiumi közösség mindennapi életével kapcsolatban tett észrevételeket. A tanulókat ösztönözzük az önálló problémamegoldásra. Egyébként igyekszünk rugalmasan, mindenki megaláztatására megoldást javasolni, szem előtt tartva az alapvető erkölcsi normákat és az egészséges, kulturált életmódot.

19.5. Követelményrendszer

19.5.1. Tanulóinkra vonatkozó követelmények

- Tartsa be a kollégiumi életre vonatkozó szabályokat
- Tartsa be az együttélés normáit, tartsa tiszteletben mások jogait, legyen figyelmes
- Tartsa rendben környezetét, óvja közös értékeinket
- Legyen őszinte, egyenes, vállalja a felelősséget tetteiért
- Ismerje fel, hogy mi a jó, mi a rossz, a helyes és a helytelen, az igaz a hamis, cselekedjen a pozitív értékek szellemében, tudjon és akarjon igazodni az elfogadott társadalmi normákhoz
- Képességeinek megfelelően teljesítse tanulmányi kötelezettségeit
- Törekedjen szabadideje hasznos és kulturált eltöltésére

19.5.2. A kollégiumi nevelőkkel szemben támasztott követelmények

Minden nevelőre vonatkozó követelmény

- A kollégiumi nevelőtanár higgyen hivatásában, a pedagógiai értékekben, a tanulók nevelhetőségében, jellemezze pedagógiai optimizmus.
- Ismerje meg a tanulók személyiségét. Alakítson ki a tanulókkal nyílt, őszinte kapcsolatot. Érdeklődjön a tanulók gondjai iránt, hallgassa meg problémáikat, segítsen ezek és a kialakuló konfliktusok megoldásában. Segítse beilleszkedésüket a kollégiumi életükben.
- Tartson kapcsolatot a kollégisták szüleivel. Ha szükséges, kérje a szülők segítségét a nevelési problémák megoldásában.
- Alakítson ki a kollégiumi és iskolai tanárokkal folyamatos munkakapcsolatot.
- Ismerje a hatályos jogszabályokat, a kollégium és az iskola belső szabályzatait és azok szellemében járjon el.

19.6. A kollégiumi tevékenység szerkezete

19.6.1. A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

19.6.2. Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

19.6.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

19.6.4. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a szexuális nevelés kérdéseivel is.

19.6.5. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös

elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

19.6.6. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

19.6.7. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözze a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

19.6.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

19.6.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóknak meg kell tanulniuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

19.6.10. Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

19.6.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

19.6.12. Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

19.7. Ellenőrzési, értékelési rendszerünk a kollégiumban

Az iskola igazgatója a munkaterv végrehajtását folyamatosan ellenőrzi és értékeli mind a tanulók, mind a nevelőtanárok körében. Az ellenőrzés, értékelés egyéb szempontjai az iskolai ellenőrzési tervhez igazodnak. Az év végi értékelés alapjául szolgál a következő év munkatervének elkészítéséhez.

A pedagógusok munkájának ellenőrzése folyamatos, a kis létszámú nevelőtestületben folyamatosan együtt vagy egymás mellett dolgozunk.

A tanulók tanulmányi eredményeit havonta ellenőrizzük. A jókat dicsérezzük, jutalmazzuk, a gyengéknek az okok felderítése után megoldást keresünk problémáikra. A magatartást és a szorgalmat a havonta tartott diákgyűlésen értékeljük.

A pedagógiai tevékenység ellenőrzése folyamatos. Az iskolavezetés a munkatársak bevonásával tudatosan fejleszti az intézmény szervezeti kultúráját. Évente kétszer (félévkor és évvégén) készül összegző értékelés, melyet a kollégiumi csoportvezető terjeszt az iskola vezetősége elé. A kollégiumi pedagógiai programja szervesen kapcsolódik az iskola

minőségirányítási programhoz. A kollégium pedagógiai programja nem tartalmaz külön minőségirányítási fejezetet.

19.8. A kollégiumi munka eredményessége

- A kollégiumi nevelés a szülővel és az iskolával együttműködve hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen befejezze tanulmányait.
- Elsajátítsa a társadalomba való beilleszkedést, a családi és iskolai élethez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket.
- Követni tudja az alapvető erkölcsi értékeket.
- Képes legyen az egészséges és kulturált életmód kialakítására.
- Képessé váljon az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és megtartására.
- Rendelkezzék az érdekeinek érvényesítéséhez szükséges képességekkel.
- Ismerje nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait.
- Sokoldalú képzettsége, műveltsége párosuljon az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével.
- Alakuljon ki reális társadalomképe.
- Tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra.
- Másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemezze.

19.9. A kollégium továbbfejlesztésének terve

19.9.1. Jövőkép

Olyan kollégiumot szeretnénk, ahol egységes nevelési elvek, családias légkör, kiegyensúlyozott, korosztálynak megfelelő egységes nevelés érvényesül. Ennek érdekében nevelési munkánk során stabil, folyamatos együttműködést alakítsunk ki a családokkal és az iskolával.

Környezetünkben működő hasonló kollégiumokkal szoros kapcsolatot kívánunk kialakítani, annak érdekében, hogy minél szélesebb területen megismerjük egymás munkáját, a fejlődést elősegítő módszereket közösen elsajátítsuk, tanuljunk egymástól.

19.9.2. Céljaink

- Szakmai követelményeknek megfelelő működés.
- A tanulók erkölcsi, magatartási normáinak fejlődése mellett kiegyensúlyozott, konfliktusoktól mentes pedagógiai légkör fenntartása.
- Tárgyi feltételek, eszközberendezések, pályázati lehetőségek és a helyi erőforrások kihasználásával.
- A belső hagyomány ápolása, jól működő kapcsolatrendszerek további fenntartása.
- Fontos, hogy a kollégiumról kialakult kép vonzó és kedvező legyen.

19.10. A kollégium pedagógiai programjának mellékletei

Tematikus csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám

Témakörök:

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja:

TÉMAKÖR	9. évfolyam, 9./N évfolyam, 9./Kny. évfolyam, 9./Ny. évfolyam	10. évfolya m	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolya m
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező tanulócsoport-vezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a tanulócsoport-vezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13-14. évfolyamra vonatkozó követelmények a szakképzésben résztvevő diákok kollégiumi foglalkozásainak alapját jelentik, szakmai ajánlást jelentenek.

A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve:

– a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához

Bevezető

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknak kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakgimnáziumban az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoport foglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

1. A tanulás tanítása:

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helyzetállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	3	2	2	2	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása - a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése - a könyvtárhasználat rendje és módszerei	Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra. Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. Elemezzék, értelmezzék, rendszerezzék a megszerzett ismereteket. Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket. Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra. Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.				

2. Az erkölcsi nevelés:

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none">- erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe- felelősség- és kötelességtudat- a munka megbecsülése- mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	<p>Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között.</p> <p>Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban.</p> <p>Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük.</p> <p>Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét.</p> <p>Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.</p>				

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés:

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.

- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához 	<p>Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.</p> <p>Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.</p> <p>Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez.</p> <p>Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait.</p> <p>Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát.</p> <p>Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.</p>				

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés:

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt. Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.
- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none">- a demokratikus jogállam felépítése- a felelős állampolgári magatartás jelentősége- a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása- cselekvő állampolgári magatartás és törvényisztelet	Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat. Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvényisztelet jelentőségét. A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát. Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.				

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése:

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására. Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékosággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	1	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció 	<p>Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit.</p> <p>A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását.</p> <p>Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatok, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait.</p> <p>Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.</p> <p>Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.</p>				

6. A családi életre nevelés:

A család mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.

- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és felelősségvállalás a családban - szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban 	<p>Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon.</p> <p>Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát.</p> <p>Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon.</p> <p>Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a hagyományos családi közösségben.</p> <p>Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát.</p> <p>Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban.</p> <p>Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.</p>				

7. Testi és lelki egészségre nevelés:

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés 	<p>Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit.</p> <p>Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit.</p> <p>Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre.</p> <p>Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén.</p> <p>Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.</p>				

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség:

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt. Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes feladatvállalás másokért 	<p>Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát.</p> <p>Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét.</p>				

<p>- összetartás és együttérzés</p>	<p>Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.</p>
-------------------------------------	---

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság:

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét.
- Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme 	<p>Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket. Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését. A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat.</p>				

<p>- 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'</p>	<p>Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.</p> <p>A tanulók adjanak számot az iskolában tanult felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.</p> <p>Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.</p>
---	--

10. Pályaorientáció:

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - tevékenységek és szakmák jellemzői - különféle életpályák bemutatása - a munka világa és jellemzői - továbbtanulási lehetőségek 	<p>Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.</p> <p>Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.</p> <p>Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.</p> <p>Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.</p>				

	Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.
--	--

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés:

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	3	3
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - a gazdaság működésének alapjai - a családi gazdálkodás - munka, fogyasztás és gazdálkodás - pénzkezelés technikái - vállalkozás és kockázat 	<p>A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.</p> <p>Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.).</p> <p>Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit.</p> <p>Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.</p> <p>Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.</p>				

12. Médiatudatosságra nevelés:

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki a mérlegelő gondolkodás a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	1	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség - a számítógép, az internetfüggőség veszélyei 	<p>Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül.</p> <p>Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása.</p> <p>Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül.</p> <p>Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében.</p> <p>Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével.</p> <p>Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése.</p> <p>Az internet- és játékfüggőség káros hatásainak bemutatása.</p>				

20. Legitimációs záradék

21. MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

FIZIKÁLIS FELMÉRŐ

A közszolgálati gimnáziumba jelentkezőknek fizikai alkalmassági felmérésen kell részt venni. Az alábbi 5 mozgásforma közül 3-at kötelező választani.

A tanulmányi eredmény, a fizikai alkalmassági vizsga pontjai és a motivációs beszélgetés eredménye alapján állítjuk fel a felvételizők rangsorát.

	Mellső fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás 30mp		Hajlított karú függés (mp)		4x10 méteres ingafutás (mp)		Helyből távolugrás (cm)		Hanyatt fekvésből felülés 1 perc	
	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
10 pont	28	16	60	42	11,7	12,6	225	206	50	40
9 pont	27	15	57	40	11,8	12,7	220	201	48	38
8 pont	26	14	54	38	11,9	12,8	215	196	46	36
7 pont	25	13	51	36	12,0	12,9	210	191	44	34
6 pont	24	12	48	34	12,1	13,0	205	186	42	32
5 pont	23	11	45	32	12,2	13,1	200	181	40	30
4 pont	21	10	42	30	12,3	13,2	197	176	38	28
3 pont	20	9	39	28	12,4	13,3	194	171	36	26
2 pont	19	8	36	26	12,5	13,4	191	167	34	24
1 pont	18	7	33	24	12,7	13,6	188	163	32	22

2. sz. melléklet

ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT A HAJNÓCZY JÓZSEF GIMNÁZIUM, HUMÁN SZAKGIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUMBAN

A nemzeti köznevelésről szóló többször módosított 2011. évi CXCV. törvény 6.§ (4) bekezdése szerint „a középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása”.

A közösségi szolgálat anyagi érdektől független, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló tevékenység. A közösségi szolgálat olyan pedagógiai eszköz, amely fejleszti a személyes és szociális kompetenciákat. Megszervezését és lebonyolítását a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 133.§ szabályozza.

A közösségi szolgálat keretei között az alábbi tevékenységek végezhetőek:

- egészségügyi (minden esetben mentort kell biztosítani ezen a tevékenységi területen)
- szociális és jótékonyági
- oktatási
- kulturális, közösségi
- környezet- és természetvédelmi
- katasztrófavédelmi
- az óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység
- az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

A nevelőtestület a tanulók bevonásával a már meglévő jó gyakorlatokat és ötleteket összegyűjti. A helyi viszonyok feltérképezése után a közösségi munka irányításával megbízott pedagógus segít a tanulóknak a helyi igényekhez igazodó tevékenység kiválasztásában.

A közösségi szolgálat elvégzése a következőképpen történik:

1. A középiskola 9-12. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint három tanévre arányosan elosztva a tanuló választása alapján szervezi meg.
2. A közösségi szolgálatot koordináló pedagógus (szükség szerint a mentorral közösen) az ötven órán belül legfeljebb 2 órás felkészítő, majd legfeljebb 2 órás záró foglalkozást tart.
3. Egy órán 60 perc közösségi szolgálati idő értendő. A helyszínre utazás és a hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.
4. A közösségi szolgálat tanítási napokon legkevesebb 1, legfeljebb háromórás időkeretben, tanítási napokon kívül legkevesebb 1, legfeljebb 5 óra időkeretben végezhető.

5. Az iskolai közösségi szolgálat közvetlen hozzátartozónál, rokonnál csak közvetítő szervezeten keresztül valósítható meg.
6. Vidéki diákok esetében lehetőség van arra, hogy a tanuló döntse el, hogy hol látja el a feladatot. Eltérő színhelyek esetében a tanulónak és szülőnek aktívan részt kell vennie a tevékenység megszervezésében.
7. A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú személy olyan közérdekű önkéntes tevékenységet folytathat, amely megfelel életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését.

A közösségi szolgálat dokumentálása

1. A tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát.
2. A közösségi szolgálat során a tanuló köteles naplót vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.
3. Az osztálynaplóban és a törzslapon az ezzel a feladattal megbízott pedagógus dokumentálja a közösségi szolgálat teljesítését.
4. Abban az esetben, ha a tanuló valamilyen okból intézményt vált, vagy másik intézményben érettségizik, akkor az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy példány az intézménynél marad.
5. Az iskolán kívüli külső szervezet és a közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, melynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatait, az általuk vállalt kötelezettséget, a foglalkoztatás időtartamát valamint a mentor nevét és feladatkörét.
6. A közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentációt (jelentkezési lapok, együttműködési megállapodások) az iratkezelési szabályzatnak megfelelően 5 évig köteles az iskola megőrizni. A közösségi szolgálati napló a tanuló tulajdona a 12. év végi bizonyítványával együtt a tanulónak át kell adni.